

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 844/06

בפני : כבוד הנשיאה ד' ביניש
כבוד השופטת מ' נאור
כבוד השופטת א' חיות

העותרת : אוניברסיטת חיפה

נגד

המשיבים : 1. פרופ' אברהם עוז
2. טלי יצחקי
3. עמית גזית
4. בית הדין הארצי לעבודה

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה : י"ט באלול התשס"ו (12.09.06)

בשם העותרת : עו"ד חיים ברנזון

בשם המשיבים 1-3 : עו"ד ארנה לין

פסק-דין

השופטת א' חיות:

העובדות הצריכות לעניין

1. אוניברסיטת חיפה (להלן: העותרת) היא "מוסד מוכר" כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן: חוק המועצה להשכלה גבוהה) והמשיבים 1-3 (להלן: המשיבים) הועסקו על ידה כמרצים בחוג לתיאטרון שבפקולטה למדעי הרוח (להלן: החוג או החוג לתיאטרון). המשיב 1 הוא חבר סגל אקדמי קבוע באוניברסיטת חיפה בדרגת פרופסור חבר, אשר לימד במשרה מלאה בחוג לתיאטרון ובחוג לספרות. הוא אף עמד בראש החוג לתיאטרון בין השנים 1995-2000 ושימש כראש המגמה העיונית בחוג עד שנת 2004. המשיבים 2 ו-3 הועסקו על ידי העותרת

בחוג לתיאטרון בדרגת מרצה בכיר (אמן) במשך מספר שנים. המשיבה 2, רעייתו של המשיב 1, שימשה כמרכזת מגמת העיצוב בחוג ואילו המשיב 3 שימש כמרכז מגמת בימוי ומשחק. העסקתם של המשיבים 2 ו-3 חודשה מעת לעת על פי כתבי מינוי. האחרון שבהם התייחס לתקופה שתחילתה ביום 1.10.2001 וסיומה ביום 30.9.2004.

2. על רקע טענות שעלו בדבר קשיים בהתנהלותו של החוג לתיאטרון, החליטה ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי הרוח ביום 14.7.2003 להקים "ועדת בדיקה והערכה" לחוג (להלן: הוועדה או ועדת הבדיקה). ועדת הבדיקה מנתה שלושה מרצים מן האוניברסיטה העותרת ומרצה נוסף מן החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל אביב. לפי כתב המינוי שהוצא לוועדה, היה עליה "לבחון את החוג על כל מרכיביו בתחומי ההוראה, המחקר וההפקה, ולהגיש מסקנות והמלצות שיובילו לפיתוחו ולקידומו". הוועדה קיימה שתיים-עשרה פגישות ונעזרה בחומרים כתובים ממקורות שונים ובראיונות שערכה. בפני הוועדה הופיעו שלושה-עשר מורים מן החוג לתיאטרון וכן דיקן הפקולטה למדעי הרוח, ראש החוג לתיאטרון אותה עת, מזכירת החוג וכן סטודנטית שלמדה בו. המשיבים הופיעו אף הם בפני הוועדה וכן הוסיפו ומסרו לה את עמדותיהם בכתובים. ביום 22.3.2004 הגישה הוועדה דין וחשבון מפורט המונה שורה של קשיים ובעיות שנתגלו בהתנהלות החוג מן ההיבט האקדמי וכן מן ההיבט האדמיניסטרטיבי. בין היתר התייחס הדו"ח בהקשר זה לתפקוד סגל ההוראה של החוג וצוין בו כי הוועדה התרשמה מקיומם של יחסים קשים בין המשיבים שהינם "נותני הטון" בחוג ליתר חברי החוג, וכי מן העדויות שהובאו בפניה מצטיירת תמונה לפיה המשיבים "שולטים בחוג שלטון ללא מצרים, הן בקביעת תוכנית הלימודים, העסקת מורים ופיטוריהם, והן בקשר עם התלמידים" וכי התנהלות זו תוארה כעולה כדי הנהגת "שלטון טרור" בחוג. מסקנתה של הוועדה הייתה כי קיים "קשר ברור בין הפגימה האקדמית והמבנה הפרסונלי" בחוג וכי "[ל]א ניתן לתקן את הליקויים האקדמיים והמינהליים בחוג בלי שינויים פרסונליים משמעותיים" בו. הוועדה המליצה אפוא, בין היתר, שלא לחדש את חוזי העסקה של ארבעה מורים בחוג ובהם המשיבים 2 ו-3. אשר למשיב 1, שהוא בעל קביעות באוניברסיטה, הומלץ לבחון "דרכי פעולה המקובלות באוניברסיטה במקרים כאלו, כדי למנוע את הישנות המצב, שבו מי שייסד את החוג ועמד בראשו בעבר ימשיך להוות אופוזיציה לראש חוג מכהן, שתפקידו להבריא ולשקם את החוג". כמו כן נכללו בדו"ח המלצות ביחס לתוכנית הלימודים וביחס לנוהלי העבודה והארגון. הדו"ח כולל ציטוטים מן העדויות ומן המסמכים שהוצגו בפני הוועדה, אך אלה הובאו בעילום שם והוועדה ציינה לעניין זה בפתח הדברים כי כך נעשה משום שהיא "התחייבה לסודיות גמורה באשר לפרטי העדויות

ומוסריהם, כדי לאפשר למרואיינים לומר את דבריהם מתוך כנות, חופשיות וללא מורא".

3. עם הגשת הדו"ח ונוכח השפעתו האפשרית על המשך העסקתם של המשיבים, פתחה העותרת טרם קבלת החלטה בעניינם בהליך של שימוע. השלב הראשון של השימוע נערך בפני פרופ' מנחם מור, ראש החוג לתיאטרון דאז. לקראת השימוע נמסר דו"ח הוועדה לידי המשיבים אך באת כוחם, עורכת דין לין, ביקשה לקבל גם את כל המסמכים שהוצגו בפני הוועדה וכן את הפרוטוקולים של דיוניה. בעקבות פנייה זו אפשרה העותרת למשיבים עיון במסמכים שונים ובהם תכתובות, סיכומי ישיבות ועדת ההוראה של החוג ומכתבי תלונה וכן מסרה לידיהם עותק של הפרוטוקולים מישיבות ועדת הבדיקה אשר בהן השתתפו המשיבים. העותרת סירבה עם זאת למסור לידי המשיבים את יתר הפרוטוקולים המתעדים את ישיבות הוועדה וכן מסמכים נוספים שהוצגו בפניה, בציינה כי די במסמכים הרבים שכבר הומצאו למשיבים ובאמור בדו"ח הוועדה על מנת לאפשר להם להציג כראוי את עמדתם. המשיבים הציגו את טענותיהם בפני פרופ' מור בכתב ובעל פה על בסיס החומר שנמסר להם, וזה מצידו הודיע למשיבים ביום 6.5.2004 כי החליט להמליץ בפני דיקן הפקולטה למדעי הרוח על יישום המלצותיה של ועדת הבדיקה בעניינם, באופן שלגבי המשיב 1 הומלץ על מציאת "חלופה תעסוקתית הולמת במסגרת האוניברסיטה בחוג אחר" ואילו לגבי המשיבים 2 ו-3 הומלץ שלא לחדש את מינויים לשנת הלימודים תשס"ה. השגותיהם של המשיבים על המלצה זו הובאו בפני דיקן הפקולטה למדעי הרוח דאז, פרופ' יוסי בן ארצי, בהן שבו והלינו על שלא נמסרו להם כל המסמכים הרלוונטיים ששימשו את ועדת הבדיקה בעבודתה. בתשובה לכך פירט בא כוח העותרת במכתב מיום 20.5.2004 את רשימת המסמכים שמסרבת העותרת לחשוף תוך תיאור תמציתי של כל מסמך ופירוט הטעם לאי גילוי. ואלה הם המסמכים והטעמים שפורטו כאמור:

1. חמישה פרוטוקולים של ישיבות ועדת הבדיקה בהן לא העידו המשיבים ואותם לא ניתן לחשוף לטענת העותרת על מנת שלא לחשוף את זהותם של מוסרי המידע באותן ישיבות.
2. החלטות המועצה להשכלה גבוהה באשר לתוכנית הלימודים בחוג – "לא רלוונטי".
3. שני מכתבים של מורים בחוג לדיקן ותשובת הדיקן לאחד מהם וכן מכתב של מורה בחוג לוועדה, אותם לא ניתן לחשוף לטענת העותרת על מנת שלא לחשוף את זהות כותבי המכתבים.

4. ארבעה מכתבי תלונה נגד מורים בחוג, ביניהם המשיבים 2 ו-3, אותם לא ניתן לחשוף לטענת העותרת על מנת שלא לחשוף את זהות התלמידים המתלוננים.
5. מכתב של מורה ביחס לתלמיד מתלונן אותו לא ניתן לחשוף לטענת העותרת על מנת שלא לחשוף את זהות המורה.
6. דו"ח שהגיש מורה בחוג לוועדה אותו לא ניתן לחשוף לטענת העותרת על מנת שלא לחשוף את זהותו של מוסר המידע.

בסיום הליך השימוע שנערך בפניו, הודיע דיקן הפקולטה למדעי הרוח כי החליט לאמץ את מסקנותיו של ראש החוג לתיאטרון ובאשר לדרישת גילוי המסמכים ציין הדיקן בהחלטתו שנמסרה לכל אחד מן המשיבים כי "מירב המסמכים שעמדו בפני הוועדה נמסרו לידייך עפ"י בקשתך ואילו המסמכים שלא נמסרו לידייך לא נמסרו מטעמים ענייניים ומוצדקים, שפורטו בפני עוה"ד לין, ולא על מנת להפכם ל'תיקים באפילה' מבחינתך. בכל מקרה אני סבור שהטענות הכלולות במסמכים הנ"ל הוצגו בפניך וניתנה לך הזדמנות הוגנת להשיב עליהן". מהלך נוסף ואחרון הנוגע לשימוע התקיים בפני רקטור האוניברסיטה, פרופ' אהרון בן-זאב, אך גם הרקטור דחה את טענות המשיבים והחליט לאמץ את החלטות ראש החוג והדיקן (ראו מכתבו למשיבים מיום 13.6.2004).

ההליכים בבתי הדין לעבודה

4. עם קבלת החלטת הרקטור בעניינם פנו המשיבים לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה בבקשה לסעדים זמניים שעיקרם הוצאת צו האוסר על העברת המשיב 1 מתפקידו ועל פיטורי המשיבים 2 ו-3 (שני מרצים נוספים שהושפעו אף הם מממצאי הדו"ח הצטרפו תחילה להליכים אלה אך בשלב מסוים החליטו שלא להמשיך בהם). כמו כן עתרו המשיבים במסגרת הבקשה לצו אשר יורה לעותרת להעביר לעיונם את כל החומר עליו נסמכה ועדת הבדיקה בהכנת הדו"ח ובקביעת מסקנותיה ובכלל זה הפרוטוקולים של דיוני הוועדה, העדויות שהובאו בפניה וכל מסמך אחר שעליו נסמכה. העותרת התנגדה לבקשה, אך הסכימה להעביר לעיונו של בית הדין האזורי את כל המסמכים המבוקשים במעטפה חתומה וכך נעשה. בהחלטתו מיום 14.7.2004 דחה בית הדין האזורי לעבודה (כב' השופט מ' שפיצר, נציג העובדים מר' י' בעדני ונציגת המעבידים גב' ח' בלומל) את בקשת המשיבים לסעד זמני בקובעו, בין היתר, כי ועדת הבדיקה ציטטה בדו"ח דברים שנאמרו על ידי העדים שהופיעו בפניה וכי באופן זה נשמר האיזון בין האינטרסים של הצדדים. מכל מקום, קבע בית הדין האזורי כי סוגיית היקף המידע שראוי היה למסור למשיבים בעת הדיון בוועדה ובשלב השימוע תידון

במסגרת ההליך העיקרי, שכן לצורך ההליך הנוכחי די בחומר שהיה לפנייהם. כמו כן קבע בית הדין כי העותרת העמידה לרשות המשיבים חומר רב ומהותי וכי "תוכן הדברים ורוחם הובאו לידיעתם". על כן, כך הוסיף בית הדין האזורי וקבע, נראה לכאורה שהמסמכים אשר לא היו בפני המשיבים לא פגעו בזכות הטיעון שלהם במסגרת השימוע. עוד הדגיש בית הדין באותה החלטה כי המשיבים "קיבלו את זכות השימוע שלוש פעמים, מתוכן - שתי ערכאות ערעור". בקשת רשות ערעור שהגישו המשיבים לבית הדין הארצי על החלטה זו נדחתה ביום 29.7.2004 וחודשיים לאחר מכן, ביום 30.9.2004, הופסקה העסקתם של המשיבים 2 ו-3 אצל העותרת עם פקיעת כתבי המינוי שלהם. אשר למשיב 1, העסקתו בחוג לתיאטרון הופסקה והוא עבר ללמד בחוג של העותרת ללימודים כלליים.

אף שבקשתם לסעדים זמניים נדחתה, הגישו המשיבים תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה נגד העותרת בשל סיום העסקתם בחוג לתיאטרון, בה עתרו בין היתר להחזירם לעבודה בחוג (עב' 2521/04). במסגרת ההליכים המקדמיים שהתקיימו באותה התביעה שבו המשיבים ועתרו לכך שבית הדין יורה לעותרת לגלות ולמסור לעיונם את מלוא החומר שהיה בפני ועדת הבדיקה וכן את כל הפרוטוקולים של ישיבותיה. בקשה זו נדחתה על ידי בית הדין האזורי לעבודה בחיפה (כב' השופט מ' שפיצר) בהחלטתו מיום 29.3.2005, בקובעו כי המסמכים הרבים שנמסרו למשיבים טרם הגשת התביעה וכן הציטוטים הרבים מדברי העדים המופיעים בדו"ח הוועדה די בהם כדי לאפשר למשיבים להתייחס כראוי לתלונות נגדם. בית הדין הוסיף וציין כי המקרה דנן שונה מן המקרה אשר נדון בפסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בע"ע 1185/04 אוניברסיטת בר-אילן נ' קיסר (טרם פורסם, 24.3.2005) (להלן: פרשת קיסר)) בו הורה בית הדין הארצי לעבודה לאוניברסיטת בר אילן לחשוף פרוטוקולים של דיוני ועדת מינויים במסגרת הליך משפטי שניהלו שני חברי סגל נגד החלטות האוניברסיטה שלא להעלותם בדרגה. בית הדין עמד על ההבדלים הקיימים לשיטתו בין שני המקרים ובהם, בין היתר, העובדה כי פרשת קיסר עסקה בוועדת מינויים ואילו בענייננו מדובר בוועדת בדיקה שהינה גורם ממליץ בלבד. למען שלמות התמונה מן הראוי לציין כי בפרשת קיסר תלויה ועומדת בבית משפט זה עתירה (בג"ץ 7793/05) שהגישה אוניברסיטת בר אילן וכן מוסדות אקדמיים נוספים שהתייצבו להליך בפני בית הדין הארצי לעבודה בפרשת קיסר.

5. המשיבים ערערו לבית הדין הארצי לעבודה על החלטת ביניים זו של בית הדין האזורי לעבודה, לאחר קבלת רשות, וזה קיבל את ערעורם והורה בפסק דינו מיום 19.12.2005 (ע"ע 371/05 - הנשיא ס' אדלר, השופטים ע' רבינוביץ, נ' ארד, נציג

העובדים מר ש' גוברמן ונציג המעבידים מר צ' עמית) כי על העותרת למסור לעיון המשיבים את כל הפרוטוקולים משיבותיה של ועדת הבדיקה, אך איפשר לעותרת להשמיט מתוכם את שמות העדים ופרטים מזהים לגביהם. אשר לחומר הנוסף שעמד בפני ועדת הבדיקה אך לא נמסר לעיון המשיבים (מכתב של שלושה מורים בחוג ותשובת הדיקן לאחד מהם, ארבעה מכתבי תלונה נגד מורים בחוג, מכתב של מורה בחוג ביחס למכתב תלונה של סטודנט ודו"ח שהגיש מורה בחוג), קבע בית הדין הארצי כי במסמכים אלה עלול להימצא מידע הנוגע לצדדים שלישיים או שגילוי עולל לפגוע בצנעת הפרט של אחרים ועל כן הם יובאו לעיונו של בית הדין האזורי, אשר יחליט על "מחיקת פרטים שפגיעתם רעה במי שאינם נוגעים לעניין, ועל האפשרות להביא את המסמכים לעיון [המשיבים] מבלי שגילויים יגרום נזק לאינטרס של צד שלישי". בית הדין הארצי סמך את קביעותיו אלה על פסק הדין בפרשת קיטר, בהדגישו כי ככל שמדובר בפעילותה כמעסיקה העותרת היא גוף דו מהותי וכי בהיבט זה חלים עליה כלפי כל מי שעלול להיפגע מהחלטותיה הכללים המחייבים רשות מינהלית, לרבות החובה לגלות את המסמכים הרלוונטיים ולאפשר עיון בהם. נוכח העובדה שבדו"ח הוועדה עצמו צוין כי העדויות שנמסרו לוועדה הן שעמדו בבסיס מסקנותיה והמלצותיה, הוסיף בית הדין הארצי וקבע כי החומר שבו מבקשים המשיבים לעיין, הכולל בין היתר את הפרוטוקולים אשר במסגרתם נמסרו עדויות אלה, הינו רלוונטי לעניינם. בית הדין הארצי דחה את טענת העותרת כי חל על המסמכים שלא נמסרו לעיון המשיבים חיסיון מתוקף הבטחת הסודיות שניתנה על ידי הוועדה לעדים וכן דחה את הטענה כי הפרתה של הבטחה זו מהווה הפרה של חובת סודיות כמשמעותה בסעיף 2(8) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות). בית הדין הארצי ציין בהקשר זה כי "ועדת הבדיקה עטתה על דיוניה את גלימת הסודיות מרצונה" וכי לא חלה עליה חובת סודיות המתחייבת ממקור נורמטיבי כלשהו. כמו כן קבע בית הדין הארצי כי התחייבות מסוג זה סותרת את תקנת הציבור "ואף נגועה היא בסממנים של אי חוקיות, לנוכח הפגיעה בפרטיותם של [המשיבים], ביכולתם להשמיע טענותיהם נוכח האשמות שהוטחו כלפיהם בדיוני הוועדה, ובאפשרות להתמודד עם מסקנות הוועדה במסגרת הליך משפטי. בנסיבות המקרה שלפנינו אף ניתן לראות את הבטחת הסודיות לעדים כנוגדת את חובת תום הלב שחבה האוניברסיטה כלפי עובדיה, הנפגעים הישירים מהמלצות הוועדה...".

יחד עם זאת ואף שלגישתו לא הצליחה העותרת להצביע על מקור נורמטיבי לחיסיון המסמכים, סבר בית הדין הארצי כי יש מקום לערוך איזון בין האינטרסים המתנגשים בענייננו. בהקשר זה נסמך בית הדין הארצי כאמור על פסק הדין שניתן על ידו בפרשת קיטר וביקש לאזן את האינטרס האישי והישיר שיש למשיבים בגילוי

המסמכים עם הפגיעה המסתברת בעדים שהופיעו בפני הוועדה דנן וכן עם הפגיעה שתיגרם לאינטרס הציבורי ככל שעדים יירתעו מלמסור אינפורמציה לוועדות בדיקה בשל החשש כי הבטחת סודיות שניתנה להם לא תכובד. בעקבות איזונים אלה סייג בית הדין הארצי את מסירת הפרוטוקולים והחומר הנוסף בסייגים ובתנאים אשר פורטו לעיל.

מכאן העתירה שבפנינו.

טענות הצדדים

6. בעתירה טוענת העותרת כי פסק דינו של בית הדין הארצי הוא בעל משמעות רחבה ועקרונית וכי נפלו בו טעויות משפטיות מהותיות אשר הצדק דורש את תיקונן. העותרת מסכימה כי בהיותה מוסד להשכלה גבוהה היא ממלאת גם תפקידים ציבוריים אך לטענתה אין די בכך על מנת להחיל עליה חובות מתחום המשפט המינהלי ובכללן החובה לאפשר לפרט לעיין במסמכיה. זאת, במיוחד נוכח העובדה שלצד אותן חובות לא הוענקו לה הסמכויות והכוחות הנתונים לרשות המינהלית. טענתה המרכזית של העותרת היא כי יש מקום להכיר בחיסיון החל על המסמכים שלא נמסרו למשיבים וזאת בהתבסס על ההתחייבות המפורשת לסודיות שנתנה הוועדה לעדים, כמפורט בדו"ח הוועדה. הפרתה של התחייבות זו, כך טוענת העותרת, מהווה פגיעה בצנעת הפרט של מוסרי העדויות המוגנת בשלושה רבדים נורמטיביים: חוקתי, חוקי והלכתי. המקור הנורמטיבי החוקתי שעליו מצביעה העותרת בהקשר זה הוא סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו; המקור הנורמטיבי החוקי שעליו היא מצביעה הוא סעיפים 2(8) ו-2(9) לחוק הגנת הפרטיות; והמקור הנורמטיבי ההלכתי אליו מפנה העותרת על דרך ההשוואה הוא פסיקתו של בית משפט זה אשר קבעה בעניינים שונים חיסיון על מידע ועל מקורות מידע בהתקיים יחסי אמון מיוחדים או לצורך הגנה על פרטיותם של צדדים שלישיים שאינם צד ישיר להתדיינות. בהקשר זה טוענת העותרת כי מוטלת עליה חובת סודיות לא רק מכוח ההתחייבות שנטלה על עצמה ועדת הבדיקה כלפי העדים אלא גם בהיותה מחויבת כמוסד חינוכי בסודיות לגבי ענייניהם הפרטיים של תלמידיה וכמעבדה לגבי ענייניהם הפרטיים של המרצים אשר עדויותיהם ותלונותיהם נכללים ביתרת המסמכים שלא נמסרו למשיבים. טענה נוספת בפי העותרת היא כי שגה בית הדין הארצי בקובעו כי התחייבותה של הוועדה לסודיות עומדת בסתירה לתקנת הציבור. לטענתה החיסיון על המסמכים שלא נחשפו לא זו בלבד שאינו סותר את תקנת הציבור אלא הוא מתיישב עם עקרונות יסוד ועם ההגנה הנתונה במשפט הישראלי לצנעת הפרט. העותרת מוסיפה ומדגישה בטיעונה כי אם תחויב לחשוף בפני

המשיבים את החומר הנוסף יפגע הדבר בנכונותם של תלמידים ומרצים לשתף פעולה בעתיד עם ועדות בדיקה וולונטריות באוניברסיטאות ולטענתה קיים אינטרס ציבורי מובהק בכך שוועדות מסוג זה תוקמנה ותפעלנה ביעילות ולצורך כך יש להבטיח את השמירה על סודיותו של מידע המובא בפניהן, ככל שהוועדה תראה לנכון להתחייב לכך.

עוד טוענת העותרת כי איזון האינטרסים בענייננו מוביל אף הוא אל המסקנה שאין מקום להורות על חשיפת המסמכים. לטענתה, מקום שבו מדובר בחשיפת מידע העלול לפגוע בצד שלישי ייעשה הגילוי רק במקרים נדירים ביותר לאחר בחינת החומר עצמו ושמיעת הצד השלישי, ורק מקום שבו מדובר במידע חיוני שאין לו תחליף בראיות וחשיפתו אינה פוגעת בפרטיותו של אותו צד שלישי מעבר למידה הראויה. לטענת העותרת, האיזון הראוי בענייננו מוביל למסקנה כי הנזק העלול להיגרם לפרטיותם של העדים וליכולתה להקים ועדות בדיקה בעתיד עולה בעליל על הנזק שייגרם למשיבים עקב אי חשיפת המסמכים הנוספים. העותרת שבה ומדגישה בהקשר זה כי נמסרו למשיבים מסמכים רבים וכי שפע הציטוטים המופיעים בדו"ח הוועדה מדברי העדים מהווה אף הוא תחליף ראוי לגילוי תוכן העדויות במלואו. העותרת מוסיפה ומציינת בהקשר זה כי ההגנה על הבטחת הסודיות במקרה דנן חשובה במיוחד נוכח ממצאי הוועדה בדבר קיומו של "שלטון טרור" בחוג מצד המשיבים, מה גם שבפני בית הדין האזורי תלויה ועומדת תביעתם של המשיבים להחזירם לעבודה ורבים מן העדים תלויים במשיבים לפרנסתם אף מחוץ לאוניברסיטה. לטענת העותרת, "כל העדים החסויים מקרב המורים והסגל המינהלי ממשיכים לעבוד בחוג עד היום ופוחדים פחד ממשי מחזרתו של שלטון הטרור, הפחד וההתעמרות". עוד טוענת העותרת כי בית הדין הארצי לא שמע את עמדתם של העדים והמתלוננים וכי בניגוד לבית הדין האזורי, בית הדין הארצי לא עיין במסמכים. בשל כל הטעמים הללו סבורה העותרת כי יש לבטל את פסק דינו של בית הדין הארצי ולחלופין כי יש להורות על העברת המסמכים לעיונו של מומחה אשר יחווה את דעתו בשאלה האם החומר שנמסר למשיבים די בו לצורך ניהול תביעתם. לחלופי לחלופין מבקשת העותרת כי פסק דינו של בית הדין הארצי יבוטל והתיק יוחזר לדיון מחודש בפניו לאחר שיעיין במסמכים ויודיע לכל הנפגעים הפוטנציאליים על זכותם להתנגד למסירת המידע. העותרת אף ציינה כי היא נכונה להעמיד את המסמכים בהם עיין בית הדין האזורי לעבודה לעיונו של בית משפט זה.

7. המשיבים, מצידם, טוענים כי דין העתירה להידחות על הסף בשל חוסר ניקיון כפיים מצד העותרת שלא חשפה פרטים שונים בעתירה, בשל שיהוי בהגשתה וכן בשל

העובדה שהעותרת לא פעלה בהתאם להחלטות בית הדין האזורי לעבודה. לגוף הדברים טוענים המשיבים כי פסק דינו של בית הדין הארצי עולה בקנה אחד עם עקרונות משפט העבודה ואין כל עילה להתערב בו. לטענת המשיבים, הפרוטוקולים והמסמכים המבוקשים חיוניים לצורך הוכחת טענתם לפיה בדו"ח ועדת הבדיקה נפלו אי דיוקים רבים המעלים ספקות באשר לאותנטיות של העדויות והמסמכים שהוצגו בפניה, וכן על מנת לאפשר להם להתמודד עם הטענות שהועלו נגדם במישור האישי ולהוכיח כי היוזמה להקמת ועדת הבדיקה וההליך שהתנהל במסגרתה נועדו מראש להביא להרחקתם מן החוג. המשיבים מוסיפים וטוענים כי נוכח היות העותרת גוף דו מהותי וכן נוכח חובות תום הלב המוגברות החלות עליה כמעסיקתם, מנועה היא מלסרב לחשוף את המסמכים לעיונם, וכי מכל מקום חובה זו חלה עליה גם אלמלא סווגה כגוף דו מהותי. כמו כן טוענים המשיבים כי העותרת לא ביססה כל מקור לטענת החיסיון שבפיה וכי התחייבותה כלפי העדים, אשר היא כשלעצמה לא הוכחה כדבעי לטענתם, מקימה לכל היותר חובת סודיות שאינה מגעת כדי חיסיון. עוד טוענים המשיבים כי צדק בית הדין הארצי בקובעו שהתחייבות העותרת כלפי העדים נוגדת את תקנת הציבור וכי העדויות שנשמעו והתלונות שהוצגו בפני הוועדה אינן בבחינת "עניינם הפרטי" של העדים והמתלוננים כמשמעות הדבר בסעיף 2(8) לחוק הגנת הפרטיות. לחלופין טוענים המשיבים כי משפגעה העותרת בפרטיותם בכך שחשפה את דו"ח הוועדה, מנועה היא מלטעון להגנה על פרטיותם של אחרים. מכל מקום, המשיבים סבורים כי זכותם שלהם למשפט צודק והוגן גוברת על זכותם של העדים לפרטיות והם מדגישים כי לא הייתה מוטלת על בית הדין הארצי כל חובה לעיין במסמכים טרם שהכריע בשאלת הגילוי. עוד טוענים המשיבים כי יש להבחין בין הפרוטוקולים לבין יתר המסמכים שנמסרו לוועדה, שכן לגבי מסמכים אלה כלל לא יכולה הייתה להינתן הבטחת סודיות אלא אם אותם מכתבים "הוזמנו" בכוונת מכוון, וככל שניתנה הבטחה כזו לגביהם הרי שלא עומדת ביסודה כל מטרה לגיטימית. ובאשר לטענת העותרת לפיה חשיפת המסמכים תפגע ביכולתה להקים ועדות בדיקה וולונטריות בעתיד, טוענים המשיבים כי אין להכיר באינטרס לגיטימי לחיסיון מקום שבו ועדת הבדיקה הוקמה שלא כדין ובחוסר סמכות ומסקנותיה היו ידועות מראש. מכל מקום הם מדגישים כי באיזון האינטרסים בהקשר זה גוברת זכותם למשפט הוגן. המשיבים טוענים עוד כי אין כל בסיס להסתמכותה של העותרת על הוראת סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות כמקור לחיסיון וכי טענה זו נטענה על ידי העותרת לראשונה בטיעון המשלים שהגישה בעתירה שבכאן.

8. במהלך הדיון שנערך בפנינו ביום 24.4.2006 הסכימו הצדדים כי החומר החסוי יועבר לידי באת כוח המשיבים, עו"ד לין, שתעיין בו מבלי להעבירו למשיבים ותודיע לבית המשפט אם אכן יש במסמכים חיזוק לטענות המשיבים או שמא דו"ח הוועדה מתמצת נכונה את העדויות שניתנו בפניה וניתן להסתפק בו. לאחר עיון בחומר הודיעה עו"ד לין כי המסמכים דרושים למשיבים לצורך ניהול התביעה שהגישו בבית הדין האזורי לעבודה וכי לא ניתן להסתפק בהקשר זה באמור בדו"ח. בעקבות הודעה זו התקיים ביום 12.9.2006 דיון נוסף בעתירה במהלכו הודיעה העותרת כי היא תאפשר למשיבים לעיין בארבעה פרוטוקולים משיבות ועדת הבדיקה, בהם מתועדות עדויות של ארבעה עדים אך המשיבים אינם מסתפקים בכך ועל כן הורנו על השלמת טיעונים בכתב ככל שהדבר נוגע ליתר הפרוטוקולים ולמסמכים הנוספים שטרם נמסרו לעיונם. הדיון בעתירה התנהל, בהסכמת המשיבים, כאילו הוצא בה צו על תנאי וכמו כן ניתן בהסכמה צו ביניים לפיו עוכב ביצוע פסק דינו של בית הדין הארצי עד למתן פסק הדין בעתירה.

דיון

כללי – על חסיונות ועל חשיבותה של הזכות לגילוי ולעיון במסמכים

9. העתירה שבפנינו מעוררת סוגיה משפטית נכבדה שאינה מצומצמת בהכרח לתחום יחסי העבודה ומשכך ראינו לנכון לדון בה לגופה. התוצאה אליה הגענו לאחר בחינה של יריעת הטענות הרחבה אותה פרשו הצדדים בפנינו אינה שונה בעיקרה מזו שאליה הגיע בית הדין הארצי לעבודה. עם זאת וכפי שיפורט להלן, הטעמים שביסוד החלטתנו שונים במידת מה מאלה שעליהם סמך בית הדין הארצי לעבודה את פסק דינו.

המתחם בו עולה במקרה הנדון שאלת חיסיונם של מסמכים ובכללם פרוטוקולים של ועדת הבדיקה האוניברסיטאית הוא מתחם הדיון המשפטי. דיון זה מתנהל, כאמור, בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, בפניו תלויה ועומדת תביעת המשיבים נגד העותרת ובמסגרתה הם תוקפים את אימוץ מסקנות דו"ח ועדת הבדיקה על ידה ואת החלטתה שלא לחדש בעקבות כך את העסקת המשיבים 2 ו-3 ולהעביר את המשיב 1 מן החוג לתיאטרון אל החוג ללימודים כלליים. חשוב להדגיש כבר בפתח הדברים כי ככל שעסקינן בדיון המתנהל במתחם זה, דהיינו בפני אחת הערכאות

השיפוטיות הפועלות על פי דין, נקודת המוצא לעניין גילוי מסמכים ועיון בהם היא גילוי מרבי ורחב ככל האפשר של המידע הרלוונטי למחלוקת (ראו: רע"א 4999/95 ALBERICI INTERNATIONAL שותפות רשומה זרה הרשומה בישראל נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 39, 44 (1996) (להלן: עניין ALBERICI); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 194 (מהדורה תשיעית, 2007) (להלן: גורן, סוגיות בסדר דין אזרחי); ע"ע 482/05 משיח - בנק לאומי לישראל בע"מ, פסקה 4 (טרם פורסם, 22.12.2005) (להלן: עניין משיח); ראו גם: 2nd para. 2.189-2.193 *Adrian Zuckerman Zuckerman on Civil Procedure*, Ed., 2006) (להלן: Zuckerman)). נקודת מוצא זו נובעת מן העקרונות הכלליים שעליהם מיוסד המשפט ומן התכלית המרכזית של עשיית צדק אותה מבקש ההליך השיפוטי להשיג. עשיית צדק מושתתת על חשיפת האמת ובכך היא משרתת את האינטרס של הפרט המתדיין וכן את אינטרס הציבור להבטיח "תקינות הפעולה של המערכת החברתית כולה..." (ב"ש 298/86 ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין במחוז תל-אביב, פ"ד מא(2) 337, 358 (1987) (להלן: עניין ציטרין); ראו גם: רע"א 1412/94 הסתדרות מדיצינית הדסה עין-כרם נ' גלעד, פ"ד מט(2) 516, 522 (1995) (להלן: עניין הסתדרות מדיצינית הדסה); רע"א 6546/94 בנק איגוד לישראל בע"מ נ' אזולאי, פ"ד מט(4) 54, 61 (1995) (להלן: עניין בנק איגוד); רע"א 4708/03 חן נ' מדינת ישראל-משרד הבריאות, פסקה 17 (טרם פורסם, 7.11.2005) (להלן: עניין חן); רע"א 2235/04 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' שירי, פסקה 10 (טרם פורסם, 27.6.2006) (להלן: עניין בנק דיסקונט); רע"א 5806/06 עיזבון המנוח נמירובסקי מיכאל ז"ל נ' שימקו, פסקה 6 (טרם פורסם, 13.6.2007) (להלן: עניין נמירובסקי)). חשיפת האמת מותנית בקיום דיון הוגן אשר בו ניתן יהיה לפרוש את מלוא התשתית הראייתית הרלוונטית ותינתן לכל צד האפשרות להתמודד באופן ראוי עם טענות הצד שכנגד. הכללים הנוהגים לעניין גילוי ועיון במסמכים על פי סדרי הדין במשפט האזרחי (לרבות משפט העבודה) נועדו לשרת חתירה זו לחשיפת האמת וכך גם דיני הראיות הקובעים בין היתר כי ניתן להזמין כל אדם להעיד או למסור ראיה וכי מי שכך הוזמן מחויב לעשות כן כל עוד לא הראה שהדין מכיר בטעם צודק לסירובו (ראו: אליהו הרנון דיני ראיות חלק שני 67 (1985) (להלן: הרנון, דיני ראיות); עניין הסתדרות מדיצינית הדסה, 522; עניין בנק איגוד, 61; עניין בנק דיסקונט, פסקה 10; רע"א 2498/07 מקורות חברת מים בע"מ נ' בר, פסקה ט' (טרם פורסם, 27.6.2007) (להלן: עניין מקורות)). הכללים הדיוניים בדבר חובתו של בעל דין לגלות ולאפשר עיון במסמכים המצויים בשליטתו ובחזקתו אף תורמים ליעילות הדיון ומאפשרים את ניהול ההליך "בקלפים גלויים, כאשר כל צד יודע מראש מהם המסמכים שבידי הצד האחר" (רע"א 4234/05 בנק המזרחי המאוחד נ' פלק, פסקה 6 (לא פורסם, 14.8.2005); ראו גם: רע"א 4249/98 סוויסה נ' הכשרת היישוב-חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נה(1) 515, 520

(1999); רע"א 291/99 ד.נ.ד. אספקת אבן ירושלים נ' מנהל מס ערך מוסף, פ"ד נח(4) 221, 237 (2004).

10. עם זאת, שיטת המשפט הישראלית אינה דוגלת בכלל טוטאלי של חשיפת האמת ועשיית צדק בכל מחיר בכחינת *fiat justicia et pereat mundus* (ראו: עניין הסתדרות מדיצינית הדסה, 522; עניין בנק איגוד, 61). היא מכירה בכך שקיימות זכויות וקיימים ערכים ואינטרסים מתחרים בעלי חשיבות לפרט ולחברה הראויים להגנה אף אם אלה מתנגשים לעתים עם עיקרון הגילוי הרחב שביסוד השיטה (ראו: ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 44 (טרם פורסם, 4.5.2006); רע"א 7731/04 מדינת ישראל-משרד הבריאות נ' עיזבון המנוחה אביטל הלפרין ז"ל, פסקה 18 (טרם פורסם, 21.6.2007) (להלן: עניין הלפרין); רע"א 7114/05 מדינת ישראל נ' חיזי, פסקה 5 (טרם פורסם, 11.12.2007); מנחם אלון "הדין, האמת, השלום והפשרה; על שלושה וארבעה עמודי המשפט והחברה" מחקרי משפט יד 269, 275 (תשנ"ח)). ההגנות על זכויות הפרט ועל אינטרסים של הציבור מקום שהם עלולים להיפגע כתוצאה מחשיפה בלתי מוגבלת של ראיות במהלך המשפט לובשות צורות שונות ועוצמתן אינה אחידה. יש להבחין בהקשר זה בין חיסיון ובין אי קבילות. שניהם משמשים מחסום יחסי ולעתים מוחלט מפני מסירת הראיה בהליך השיפוטי אך הם שונים במהותם ובהיקף ההגנה שהם מעניקים. החיסיון מונע את מסירת הראיה ואת העיון בה על ידי הצד שכנגד. אי קבילותה של ראיה לעומת זאת אינה מונעת כשלעצמה את מסירתה לצד שכנגד ואת העיון בה על ידו. היא אך מונעת את האפשרות להתבסס על הראיה לצורך קביעת ממצאים במשפט (לאבחנה בין השניים ראו: עניין בנק איגוד, 64; עניין ALBERICI, 47; עניין בנק דיסקונט, פסקאות 16-17; ע"מ 6013/04 מדינת ישראל-משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פסקה 19 (טרם פורסם, 2.1.2006) (להלן: עניין משרד התחבורה); ע"ע 114/05 מקורות חברת מים בע"מ נ' לוי (לא פורסם, 30.6.2005); להוראות הקובעות אי קבילות להבדיל מחיסיון ראו למשל סעיף 30 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב] (להלן: חוק מבקר המדינה); סעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992 (להלן: חוק הביקורת הפנימית); סעיפים 14 ו-22 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968 (להלן: חוק ועדות חקירה); סעיף 79ג(ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט); סעיף 538(א) לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 (להלן: חוק השיפוט הצבאי)). חשוב להוסיף ולהבחין בהקשר זה גם בין חיסיון ואי קבילות מזה ובין חובת סודיות מזה. חובת סודיות, בניגוד לחיסיון ואי קבילות, אינה חוסמת כשלעצמה את מסירת הראיה בהליך שיפוטי אלא אם כן, כפי שיפורט להלן, מדובר בחובת סודיות (חוזית או סטטוטורית) אשר נוכח תכליתה מוצדק וראוי לגזור ממנה גם קיומו של חיסיון (ראו: עניין בנק איגוד, 66;

רע"א 1917/92 סקולר נ' ג'רבי, פ"ד מז(5) 764, 771-772 (1993) (להלן: עניין סקולר)).

11. חיסיון מכוח הוראות סטטוטוריות ניתן למצוא למשל בסעיפים 44 ו-45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות). כך קובע סעיף 44 לפקודת הראיות חיסיון לטובת המדינה לגבי ראיות שמסירתן עלולה לפגוע בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה וסעיף 45 קובע חיסיון לטובת הציבור לגבי ראיות שמסירתן עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב. הוראות חיסיון נוספות נקבעו בסעיפים 48-51 לפקודת הראיות ואלה יסודן ביחסי אמון מיוחדים בין מי שנתבקש להעיד ולמסור ראיה ובין מי שהעדות או הראיה נוגעים לו, דוגמת היחסים שבין עורך דין ולקוחו, כהן דת ומי שהתוודה בפניו וכן בין רופא, פסיכולוג ועובד סוציאלי לבין הנזקקים לשירותיהם. לגבי ראיות חסויות מן הסוג הנזכר בסעיפים 44 ו-45 לפקודת הראיות נקבע מנגנון בדיקה ובקרה ונקבעה נוסחת איזון לפיהם מוסמך בית המשפט להסיר את החיסיון ולהורות על מסירת הראיה באותם המקרים שבהם שוכנע "כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה". במלים אחרות, עניין לנו בחסיונות יחסיים אשר יש ויידרשו לסגת מפני האינטרס של עשיית צדק (ראו למשל: ב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 729 (1984); בש"פ 1924/93 גרינברג נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 766 (1993); ע"פ 889/96 מאזריב נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 433 (1997)). הוא הדין לגבי החסיונות הקבועים בסעיפים 49-50 לפקודת הראיות. לעומת זאת ככל שהדבר נוגע לחיסיון מפני מסירת ראיה הנוגעת ליחסי עורך דין-לקוח (סעיף 48 לפקודת הראיות) ולמסירת ראיה על ידי כוהן דת (סעיף 51 לפקודת הראיות), עניין לנו בחיסיון מוחלט אשר לגביו לא נקבעה בפקודה נוסחת איזון ולא הוקנתה לבית המשפט סמכות להורות על הסרת החיסיון (ראו עניין נמירובסקי, פסקאות 6-7). דוגמא נוספת לחיסיון סטטוטורי מצויה בסעיף 22(ב) לחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 (להלן: חוק זכויות החולה) המתייחס לדו"ח של ועדת בקרה ואיכות.

בצד החסיונות הסטטוטוריים המאפשרים שלא למסור ולא לגלות ראיה, מוכרים בדין הישראלי חסיונות שהם יציר הפסיקה. כך למשל הוכר בפסיקה חיסיון לגבי מסמכים שהוכנו לקראת משפט (ראו: ע"א 327/68 זינגר נ' ביינון, פ"ד כב(2) 602 (1968); ע"א 407/73 גואנשיר נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד כט(1) 169 (1974); עניין הסתדרות מדיצינית הדסה, 522-523) וכן לגבי מסמכים שנועדו לשמש בהליך חלופי ליישוב מחלוקת מחוץ לבית המשפט (ראו עניין בנק דיסקונט). עוד הכיר בית המשפט בחיסיון יחסי מפני חשיפת מקורות של עיתונאי, מקום שבו האינטרס הציבורי

בהגנה על מקור המידע חשוב יותר מן הצורך שבקבלת העדות באותו עניין לשם חשיפת האמת (ראו עניין ציטרין). חיסיון יחסי נוסף מפני מסירת ראייה הוכר בפסיקה מקום שבו נדרש בנק להציג מסמכים הנוגעים לחשבונותיו של לקוח (ראו עניין סקולר). בהקשר זה גזר בית המשפט את החיסיון מחובת הסודיות המוטלת על בנק כלפי לקוחותיו והכיר בכך שללא חיסיון כזה עלולה חובת הסודיות להיפגע ואף להתרוקן מתוכן, וכדברי בית המשפט:

אם אמרנו כי המערכת הבנקאית, שקיומה הוא מאינטרס הלקוחות והציבור גם יחד, בנויה על חובת סודיות של הבנק כלפי לקוחותיו, הרי שאמירה זו תהא חסרת משמעות אם לא תתחייב מכך המסקנה בדבר קיומו של חיסיון בין הבנק ללקוח, שמשמעו הענקת פטור לבנק מן החובה (החלה על כל עד) לגלות לבית המשפט את כל המידע הרלוונטי למשפט שבידו. זאת אף-על-פי שאין בפקודת הראיות [נוסח חדש] הוראה מפורשת בדבר חיסיון כזה (עניין סקולר, 772).

כסיכום ביניים ניתן לומר כי על מנת שבעל דין בהליך שיפוטי יהא רשאי שלא לחשוף ראייה רלוונטית המצויה באמתחתו עליו להוכיח כי קיים חיסיון המוכר בדין מכוח חוק או מכוח ההלכה הפסוקה המאפשר לו לחסותה (ראו יואל זוסמן סדרי הדין האזרחי 440-441 (מהדורה שביעית, 1995); לעניין נטל ההוכחה המוטל על הטוען לחיסיון ראו: עניין הסתדרות מדיצינית הדסה, 524; הרנון, דיני ראיות, 67; יעקב קדמי על הראיות חלק שני 869 (תשס"ד)). משהוכח חיסיון כזה, וככל שמדובר בחיסיון יחסי, על הטוען לחיסיון להתגבר על משוכה נוספת. עליו להראות כי העניין שיש בחיסוי הראייה עדיף על הצורך לגלותה לשם עשיית צדק.

מן הכלל אל הפרט

12. העותרת במקרה שלפנינו מסרבת לגלות למשיבים חלק מן הפרוטוקולים המתעדים דיונים שהתקיימו בפני ועדת הבדיקה ומסמכים נוספים שהוצגו בפני הוועדה בטענה כי מדובר בראיות הראויות לחיסיון והיא מוסיפה וטוענת, בהפנותה אל החלטתו של בית הדין האזורי בנדון, כי נוכח החומר הרב שהועמד לרשות המשיבים ובכללו דו"ח ועדת הבדיקה עצמו אין מדובר בראיות אשר יש בהן כדי לסייע למשיבים בניהול תביעתם וגם מטעם זה אין עליה חובה לגלותן. המשיבים מצידם טוענים כי מדובר בראיות רלוונטיות וחיוניות להתדיינות המתנהלת בינם ובין העותרת שאין מקום לחסותן והם מתמידים בטענתם זו גם לאחר שבמהלך הדיון בפנינו ובהתאם להסכמה שהושגה בין הצדדים, התאפשר לבאת כוחם לעיין באותן הראיות.

טרם שנידרש לסוגיית החיסיון יש לבחון את טענת העותרת כי המשיבים מרבים מהומה על לא מאומה וכי למעשה מדובר בראיות שאין בהן כדי להוסיף על מה שכבר נמסר למשיבים. בהקשר זה מלינה העותרת על כך שבית הדין הארצי הגיע למסקנה בדבר הרלוונטיות והחשיבות של המסמכים שגילויים נתבקש בלא שעיין בהם, בהדגישה כי בית הדין האזורי לעבודה שעיין במסמכים הגיע למסקנה כי "גם ללא גילוי החומר הנוסף המבוקש נשמר האיזון הנכון בין האינטרסים המנוגדים של הצדדים". העותרת מוסיפה ומדגישה בהקשר זה את ההלכה כי גילוי המסמכים והיקפו נתונים לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית וכי ערכאת הערעור אינה מתערבת בהחלטתה אלא במקרים חריגים (ראו: רע"א 2534/02 שמשון נ' בנק הפועלים בע"מ, פ"ד נו(5) 193, 196 (2002); רע"א 6649/07 המועצה המקומית שלומי נ' שכטמן ושות' חברה לבנין ופיתוח בע"מ (טרם פורסם, 25.12.2007); ראו גם: בר"ע 740/05 פס נ' שירותי בריאות כללית (לא פורסם, 30.10.2005); ע"ע 494/06 מדינת ישראל – נציבות המים - אבנצ'יק, פסקה 2 לפסק דינו של הנשיא אדלר (טרם פורסם, 28.3.2007) (להלן: עניין אבנצ'יק); יצחק לובוצקי סדר הדין במשפט העבודה פרק 11 עמ' 13-14 (2004)). הוראת תקנה 46(א) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991 (להלן: תקנות בית הדין לעבודה) מסדירה את נושא גילוי המסמכים והעיון בהם בהליכים המתנהלים בבתי הדין לעבודה והיא מסמיכה את בית הדין או הרשם "ליתן צו למסירת פרטים נוספים, ולבקשת בעל דין אף לגילוי או לעיון במסמכים, אם היה סבור שיש צורך בכך כדי לאפשר דיון יעיל או כדי לחסוך בהוצאות". בהתבסס על עקרונות היסוד של השיטה עליהם עמדנו לעיל ולצורך הגשמת תכליתו של ההליך השיפוטי החותר לחשיפת האמת, פסק בית הדין הארצי לא אחת כי במתן צו לגילוי או לעיון במסמכים על פי תקנה 46 לתקנות בית הדין לעבודה יש להבטיח ככלל "גילוי רחב ככל האפשר של המידע הרלוונטי למחלוקת" (עניין משיח, פסקה 4; כן ראו עניין אבנצ'יק, פסקה 10). גישה זו עולה בקנה אחד עם יחסי האמון הקיימים בבסיס הקשר שבין עובד למעבידו המצמיחים אף הם חובת גילוי (ראו עניין נמירובסקי, פסקה 16). אותה גישה עצמה קיבלה ביטוי בתקנות 112-122 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי), כפי שפורשו בפסיקת הערכאות האזרחיות ולפיה על בעל הדין "לגלות כל אותם מסמכים, אשר סביר להניח כי הם כוללים מידע אשר יאפשר לצד, במישרין או בעקיפין, לקדם את העניין נושא התובענה" (עניין בנק איגוד, 60; ראו גם: גורן, סוגיות בסדר דין אזרחי, 196; דודי שוורץ סדר דין אזרחי - חידושים, תהליכים ומגמות 321 (תשס"ז)). לטעמי ככל שמדובר בפרוטוקולים של ועדת הבדיקה הכוללים עדויות ישירות באשר להתנהלות המשיבים במסגרת עבודתם בחוג לתיאטרון וכן במכתבי תלונה בעניין זה שנשלחו על ידי מורים ותלמידים, אין ולא יכול להיות

ספק כי מדובר בראיות רלוונטיות ביותר משום שהן נוגעות לליבת הסכסוך העומד
 לבירור בין המשיבים לעותרת בבית הדין האזורי לעבודה. משכך אני סבורה כי שגה
 בית הדין האזורי שעל קביעותיו מבקשת העותרת לסמוך בציינו כי די להם למשיבים
 בחומר שכבר נמסר ובציינו עוד כי דו"ח ועדת הבדיקה שעליו נסמכו החלטות העותרת
 בעניינם כולל ציטוטים לא מעטים מן החומר שלא נמסר ומשום כך לא נפגעה יכולתם
 להתייחס לטענות נגדם. גישתו זו של בית הדין האזורי לעבודה אינה מקובלת עלי כלל
 ואינני רואה מדוע על בעל דין להסתפק בתוצר מעובד של חומר הראיות הרלוונטי
 (דו"ח הוועדה). בהקשר זה יש לזכור כי בהתבסס על ראיות אלה נקבעו המסקנות
 הכלולות בדו"ח לחובת המשיבים. כך למשל צוין בדו"ח כי "העדויות השונות בכתב
 ובעל-פה הצביעו על שתי מגמות סותרות" בחוג וכי היה על הוועדה להכריע "על-פי
 מכלול העדויות הישירות והעקיפות בין שתי המגמות" (עמ' 3 ו-4 לדו"ח). עוד ציינה
 הוועדה כי ניצבו בפניה "עדויות מכריעות בחומר הכתוב" וכי החלטותיה התקבלו "על
 יסוד שקלול מגוון העדויות בכל תחום ונסמכו גם על החומר הכתוב" (עמ' 3 ו-6
 לדו"ח). בהתחשב בכך וכן בהתחשב בטענת המשיבים כי הוועדה הוקמה מלכתחילה
 על מנת להגיע לאותן המסקנות ועל מנת לגרום בדרך זו להוצאתם מן החוג לתיאטרון,
 קשה להפריז בחשיבות הקיימת מבחינתם בקבלת העדויות עצמן. אשר על כן, צדק בית
 הדין הארצי בקובעו כי מדובר בראיות רלוונטיות.

13. טענה נוספת שהעלתה העותרת הנוגעת ל"מעטפת" של סוגיית החיסיון מן
 ההיבט הפרוצדוראלי היא הטענה כי בית הדין הארצי שגה בכך שלא עיין בראיות טרם
 שהורה על גילויין (בסייגים שקבע), בעוד שבית הדין האזורי עיין בהן ורק לאחר אותו
 עיון גיבש את החלטתו כי אין מקום לגילויין. טענה זו אף היא אין בה כדי להועיל
 לעותרת בנסיבות המקרה דנן. תקנה 119 לתקנות סדר הדין האזרחי (אשר אין לה
 מקבילה בתקנות בית הדין לעבודה אך ייתכן וניתן להחילה בהליכים אלה מכוח סעיף
 33 לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969), קובעת כי כאשר מועלית טענת חיסיון
 במסגרת בקשה למתן צו למסירת שאלון או לעיון במסמכים רשאי בית המשפט "לעייין
 במסמך כדי להחליט אם יש ממש בטענה זו". במקרה שלפנינו אכן עיין בית הדין
 האזורי לעבודה במסמכים שאותם סירבה העותרת להעמיד לעיון המשיבים אך בכך כפי
 שיובהר לא קנה יתרון כלשהו על בית הדין הארצי. זאת משום שלאחר אותו העיון לא
 הכריע בית הדין האזורי בשאלת החיסיון. כל שקבע בית הדין האזורי בדחותו את
 בקשת המשיבים לגילויין ולעיון הוא כי "גם ללא גילוי החומר הנוסף המבוקש נשמר
 האיזון הנכון בין האינטרסים המנוגדים של הצדדים", בלא שפירט על מה נסמך איזון
 האינטרסים שביצע. בית הדין הארצי לעומת זאת דן בשאלת החיסיון אף שלצורך
 ההכרעה בה לא נזקק לעיון במסמכים שבמחלוקת. הוא בחן את שאלת קיומו של מקור

נורמטיבי לחיסיון המסמכים בהינתן העובדה כי מדובר בפרוטוקולים של ועדת הבדיקה ובמכתבי תלונה שהגיעו אליה והגיע למסקנה כי העותרת לא הצליחה לבסס את דבר קיומו של מקור נורמטיבי לפיו ניתן לחסות מסמכים אלה. משכך, סבר כי היה על בית הדין האזורי להחיל את הכלל הרגיל ולהורות על גילוי ועיון במסמכים, בסייגים שאותם קבע. העובדה כי לצורך החלטתו זו לא נזקק בית הדין הארצי לעיון במסמכים שבמחלוקת אין בה כדי לפגום בהחלטה ולהצדיק את התערבותנו. בכך שונה ענייננו מן המקרה אשר נדון בעניין נמירובסקי. שם התעוררה השאלה האם חל על המסמכים שבמחלוקת החיסיון שהוכר בפסיקה לגבי מסמכים שהוכנו לקראת התדיינות משפטית. בהידרשו להוראת תקנה 119 לתקנות סדר הדין האזרחי קבע בית משפט זה באותו הקשר כי שגתה הערכאה הדיונית בכך שקיבלה את טענת החיסיון וסיווגה את המסמכים שבמחלוקת כמסמכים שהוכנו לקראת התדיינות משפטית, בלא שעינה בהם ובלא שלמדה מתוך עיון זה על טיבם וטבעם.

14. המסמכים שלגביהם טוענת העותרת לחיסיון הם כאמור מסמכי תלונה נגד המשיבים וכן פרוטוקולים של דיוני ועדת הבדיקה בהם תועדו עדויות שנשמעו מפי מורים ועובדים של העותרת (למעט ארבעה פרוטוקולים המתעדים ארבע עדויות אשר אותם הסכימה העותרת לאחר בדיקה נוספת למסור למשיבים במהלך הדיון שבפנינו). המקור הנורמטיבי שעליו מבקשת העותרת לבסס את החיסיון הוא זכותם החוקתית והחוקית של העדים והמתלוננים לפרטיות והאינטרס הציבורי הקיים בחיסוי של מידע הנמסר לוועדות בדיקה וולונטריות המוקמות במוסדות אקדמיים. המקור החוקתי שעליו מבקשת העותרת להישען בהקשר זה הוא סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו המעגן את הזכות לפרטיות כזכות יסוד חוקתית והמקור החוקי שאליו היא מפנה הוא חוק הגנת הפרטיות.

על מנת לתחום את מסגרת הדיון בסוגיית החיסיון ראוי להדגיש כי המקורות הנורמטיביים שאליהם מפנה העותרת לא הצמיחו עד כה חיסיון סטטוטורי או הלכתי בדין הישראלי, ככל שהדבר נוגע לעדויות או למסמכים הנמסרים לוועדת בדיקה של מוסד אקדמי. משכך, עניין לנו בטענת חיסיון שמעלה העותרת בלא שיש בידה להפנות לחיסיון קיים שכבר הוכר בדיני החיסיון הישראליים. למעשה מבקשת העותרת ליצור חיסיון הלכתי חדש אשר על פי טענתה יונק את כוחו ואת הצידוק לקביעתו מעוצמתה של הזכות החוקתית לפרטיות המוקנית למתלוננים ולעדים בפני ועדת הבדיקה וכן מן האינטרס הציבורי לקיים ועדות בדיקה אפקטיביות מסוג זה במוסדות אקדמיים. העותרת מוסיפה וטוענת כי ההתחייבות לסודיות אשר ניתנה לדבריה לעדים ולמתלוננים על ידי ועדת הבדיקה נועדה לקדם את האינטרס הציבורי האמור וכן להגן

על זכותם של העדים והמתלוננים לפרטיות, ומשכך יש לראות בהתחייבות זו מקור נוסף התומך בחיסיון.

15. ככל שבקביעת חיסיון הלכתי חדש עסקינן, ראוי לחזור ולהדגיש את שכבר צוין והודגש לעיל כי החיסיון הוא החריג והכלל הוא כלל המחייב גילוי ומסירה מרבית של ראיות רלוונטיות, מתוך חתירה לחשיפת האמת ולעשיית צדק בהליך השיפוטי. ברוח עיקרון זה קבעה הפסיקה כי "הגישה כלפי החיסיון הינה חשדנית" וכי החיסיון יוכר רק במקרים מיוחדים וחריגים משום שהוא נתפש כ"מכשול לבריור האמת ואבן נגף בדרך לעשיית הצדק" (שושנה נתניהו "על התפתחויות בסוגית החסיונות המקצועיים" 297, 298 (תשמ"ד) (להלן: נתניהו); עניין הסתדרות מדיצינית הדסה, 522; ראו גם: עניין ציטרין, 359; רע"א 637/00 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' אברת-סוכנות ביטוח בע"מ, פ"ד נה(3) 661, 664 (2001); עניין בנק דיסקונט, פסקה 11; עניין מקורות, פסקה ט'; אהרן ברק "על משפט, שיפוט ואמת" משפטים כז 11, 15 (תשנ"ו); הרנון, דיני ראיות, 67). הטוען לחיסיון נדרש אפוא להוכיח לא רק את דבר קיומו של חיסיון המוכר בדין אלא גם את דבר קיומו של "שיקול רם ונכבד יותר שבטובת הכלל" המצדיק את החלת החיסיון מקום שבו נתון לבית המשפט שיקול דעת אם להחילו (ראו: נתניהו, 298; עניין בנק איגוד, 62; עניין בנק דיסקונט, פסקה 11). עוד נפסק כי כאשר נדרש בית המשפט ליצור בפסיקתו חסיונות חדשים או לפתח חסיונות קיימים עליו לנהוג זהירות (ראו והשוו: עניין הסתדרות מדיצינית הדסה, 525; עניין בנק דיסקונט, פסקה 11; הרנון, דיני ראיות, 67). עליו לשקול ולהעריך את מידת הפגיעה שתיגרם בעקבות גילוי הראייה לערכים חברתיים, לזכויות ולאינטרסים של הכלל ושל הפרט אל מול החשיבות שבגילוי האמת לצורך עשיית משפט צדק (ראו עניין בנק דיסקונט, פסקה 11). נקודת שיווי המשקל בין הערכים המתנגשים תיקבע בהתאם למשקלם החברתי היחסי (ראו עניין נמירובסקי, פסקה 6) וכדברי בית המשפט בהקשר זה בעניין הסתדרות מדיצינית הדסה:

בהפעלת שיקול-דעתנו, לעניין ההכרה בחיסיון הילכתי חדש, עלינו לאזן בין האינטרסים המתנגשים. מחד גיסא, עומד אינטרס הפרט והכלל בחשיפת האמת. מאידך גיסא, עומד אינטרס הפרט והכלל בהגנה על פרטיות, חופש ביטוי, יחסי אמון ושיקולים אחרים הקשורים בטובת הציבור (ראה: רע"א 1917/92 סקולר ואח' נ' ג'רבי ואח' [14]; בג"צ 64/91 חילף נ' משטרת ישראל [15]). בגדרי איזון זה יש לקחת בחשבון, בין השאר, את חשיבותם היחסית של השיקולים הנוגדים, את חיוניותו של המסמך לגילוי האמת ואת קיומן של ראיות חלופיות לראיה המבוקשת. כן יש להתחשב במידת ההשפעה של

הגילוי על האינטרסים הציבוריים, שהחיסיון ביקש להגן עליהם. כל אלה ישפיעו לא רק על עצם ההכרה בקיומו של חיסיון, אלא גם על היקפו. אין להתיר חיסיון מעבר לנדרש (שם, 525).

ברוח עקרונות אלה יש לבחון את בקשת העותרת לקביעת חיסיון הלכתי חדש במקרה הנדון.

חשיבותן של ועדות בדיקה כבסיס לקביעת חיסיון

16. לא אחת עמד בית משפט זה על החשיבות שבקיום ביקורת ובדיקה לגבי פעילותם של גופים ומוסדות ציבוריים ועל תרומתן לקידום ולהטמעה של נורמות ושל ערכים ראויים כגון מינהל תקין, טוהר מידות, יעילות, מקצועיות, חיסכון ועוד (ראו למשל: בג"ץ 5743/99 דואק נ' ראש עיריית קרית ביאליק, מר דני ז'ק, פ"ד נד(3) 410, 415-416 (2000); בג"ץ 7805/00 אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים, פ"ד נז(4) 577, 588-589 (2003) (להלן: עניין אלוני); עניין משרד התחבורה, פסקה 14; ראו והשוו עניין נמירובסקי, פסקה 13). על מנת להבטיח כי גופי הביקורת והבדיקה יזכו לשיתוף פעולה בעבודתם ויוכלו לאסוף מידע ולקבל ראיות בלא שנותן המידע או מוסר הראיה יחשוש מפני אפשרות שאלה ישמשו כראייה בהליך שיפוטי, קבע המחוקק סייגים באשר לאפשרות לעשות שימוש במידע ובראיות שנמסרו לגופים כאמור בכל הליך שיפוטי (לתכליתם של סייגים אלה ראו: עניין בנק איגוד, 64; ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 221, 301 (1996) (להלן: עניין יפת); ע"א 2906/01 עיריית חיפה נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ, פסקה 14 (טרם פורסם, 25.5.2006); רע"א 9728/04 עצמון נ' חיפה כימיקלים בע"מ, פ"ד נט(3) 760, 765-766 (2005)). כך קובע חוק מבקר המדינה, בסעיף 30 כי –

(א) דו"חות, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או הכין המבקר במילוי תפקידו לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי או משמעותי.
(ב) הודעה שנתקבלה אגב מילוי תפקידו של המבקר לא תשמש ראיה בהליך משפטי או משמעותי, חוץ ממשפט פלילי בשל מסירת עדות בשבועה או בהן צדק, שהושגה מכוח הסמכויות האמורות בסעיף 26.

ובדומה לו, קובע סעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית כי –

(א) דו"ח, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או הכין המבקר הפנימי במילוי תפקידו לא ישמשו ראיה בכל

הליך משפטי, אך לא יהיו פסולים בשל כך לשמש ראיה בהליך משמעתי.
 (ב) הודעה שנתקבלה אגב מילוי תפקידיו של המבקר הפנימי לא תשמש ראיה בהליך משפטי, אך תהא כשרה לשמש ראיה בהליך משמעתי.

סעיף 22 לחוק ועדות חקירה קובע אף הוא כי –

דין וחשבון של ועדת חקירה לא ישמש ראיה בכל הליך משפטי.

וסעיף 14 לחוק ועדות חקירה מוסיף וקובע כי -

עדות שנמסרה לפני ועדת חקירה או לפני מי שהוטל עליו לאסוף חומר כאמור בסעיף 13, לא תשמש ראיה בהליך משפטי, חוץ ממשפט פלילי בשל מסירת אותה עדות.

בדומה לסעיפים 22 ו-14 לחוק ועדות חקירה קובע גם סעיף 538(א) לחוק

השיפוט הצבאי כי -

שום דבר שהושמע במהלך חקירתה של ועדת חקירה, בין מפי עד ובין באופן אחר, ושום דין וחשבון של ועדת חקירה, לא יתקבל כראיה במשפט, אלא אם הועמד הנידון לדין על עדות שקר שמסר לאותה ועדת חקירה.

הנה כי כן, ההגנה שראה המחוקק להעניק למידע ולראיות שנמסרו למבקר המדינה, למבקרי פנים ולוועדות חקירה ממלכתיות וצבאיות היא הגנה במדרג של אי קבילות. הגנה זו חוסמת את הצגת הדו"ח שערכו גופים אלה בהליך משפטי וכן את העדויות או הראיות שנמסרו להם ומשכך לא ניתן להיזקק לדו"ח, לעדות או לראיה כאמור לצורך קביעת ממצאים באותו הליך. ואולם, להבדיל מחיסיון, אין באי הקבילות כדי למנוע את גילוי הראיה ואת חשיפת המידע שהוצג בפני הגופים הנ"ל במסגרת הליך משפטי כאמור. על משמעותו של ההבדל בין אי קבילות לחיסיון כבר עמדנו לעיל בפסקה 11 והנשיא ברק עומד על כך בעניין בנק איגוד באומרו:

סעיף 10 לחוק הביקורת קובע אי-קבילות ("לא ישמשו ראיה") של דו"ח הביקורת הפנימית. אין בהוראה זו, כשלעצמה, כדי ליצור חיסיון מפני גילוי הדו"ח לצד המשפט. אכן, אי-קבילות לחוד וחיסיון לחוד. אי-קבילותו של מסמך כראיה אינו מונע גילוי של המסמך (ראה המ' 121/58 קרן קימת לישראל בע"מ נ' כץ נפ"ד יב

1472]. אי-קבילות נועדה למנוע מבית המשפט לבסס מימצא על אותה ראייה. אי-גילוי בשל חיסיון נועד למנוע מבעל דין לעיין במסמך. לעתים יש ערך רב לצד לעיין במסמך, גם אם אין הוא רשאי להגישו בשל אי קבילותו. על-כן, הגישה המקובלת הינה כי אי-קבילותו של מסמך אין בה, כשלעצמה, כדי לחסנו מפני גילוי 13 Halsbury, *The laws of England* (London, :ראה) 4th ed., by Lord Hailsham 1975) 34-35; P. Matthews and H. Malek, *Discovery* (London, ; 47, ALBERICI ((1992) (שם, 64). ראו גם: עניין ALBERICI, 94 (1992) ; עניין יפת, 306-305; עניין משרד התחבורה, פסקה 19; עניין בנק דיסקונט, פסקאות 16-17).

17. הביקורת הפנימית במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל זכתה להסדר סטטוטורי מיוחד ונפרד מזה שנקבע לגבי גופים ציבוריים בחוק הביקורת הפנימית. הגדרתו של "גוף ציבורי" בסעיף 1 לחוק הביקורת הפנימית ממעטת באופן מפורש "מוסד להשכלה גבוהה שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958" ובסעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה מבואר הטעם לכך והוא הרצון לשמור על חופש הפעולה האקדמי והמינהלי של מוסדות אלה. במאמר מוסגר יצוין עם זאת כי סעיף 15א לחוק המועצה להשכלה גבוהה מחיל על מבקר של מוסד מוכר להשכלה גבוהה חלק מהוראות חוק הביקורת הפנימית בשינויים המחויבים לפי העניין. בית הדין הארצי תלה חלק מנימוקיו לעניין גילוי המסמכים בכך שיש לראות בעותרת גוף דו מהותי בעל מאפיינים ציבוריים מובהקים, ככל שמדובר בפעילותה כמעסיקה. הוא הסתמך לעניין זה על פסק הדין בפרשת קיטר והוסיף כי בעקבות כך יש להחיל עליה את הכללים מתחום המשפט המינהלי המחייבים רשות בגילוי מסמכים ועיון בהם כלפי הנפגע מהחלטותיה (פסקה 11 לפסק הדין). גישה זו יש לה אחיזה מסוימת בפסיקתו של בית משפט זה בעע"ם 7151/04 הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל נ' דן, פ"ד נט(6) 433 (2005) (להלן: עניין דן), שם נקבע כי אף שהטכניון (וכמוהו העותרת) אינם "גוף הממלא תפקיד ציבורי על פי דין" ואף לא "רשות ציבורית" לעניין חוק חופש המידע (אך ראו הודעה על קביעת רשויות ציבוריות לפי חוק חופש המידע, י"פ התשס"ו, 1050), אין לשלול מבית המשפט המוסמך החלת נורמות מן המשפט המינהלי על גופים אלה אם יתברר שהינם בעלי מאפיינים ציבוריים. עם זאת נקבע בעניין דן כי החלתו של המשפט הציבורי על הטכניון מחייבת תשתית עובדתית אשר לא נפרשה באותו מקרה ובהעדר תשתית כזו וכן בהעדר בחינה יסודית של הנתונים הרלוונטיים לעניין סבר בית המשפט כי לא ניתן לקבוע האם הטכניון הוא גוף דו מהותי באספקטים הרלוונטיים או להכריע בשאלה מהן החובות שיש להחיל עליו מכוח המשפט הציבורי ומה היקפן. אכן, שאלת סיווג המשפטי של המוסדות המוכרים להשכלה גבוהה

בישראל כגופים דו מהותיים והחלת החובות מתחום המשפט הציבורי עליהם היא שאלה נכבדה וההכרעה בה מחייבת, כדברי הנשיא ברק בעניין דן, פרישת יריעה עובדתית ונורמטיבית רחבה (על מורכבותה של ההכרעה בסוגיה זו ראו ע"א 467/04 יתח נ' מפעל הפיס, פסקה 19 (טרם פורסם, 1.9.2005)). דומני כי במקרה שלפנינו לא הועמדה שאלה זו במוקד הדיון וממילא לא נפרשה לגביה יריעה כזו. לפיכך מוטב גם כאן להימנע מקביעת מסמרות לגביה ככל שהדבר אינו נדרש להכרעה בעתירה (בסוגיה זו ראו גם: ע"א (ב"ש) 1038/00 פנר נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב, פ"מ תשס"א(1) 310 (2001); ה"פ (חי') 283/04 דוח'אן נ' אוניברסיטת חיפה (לא פורסם, 23.11.2005); ה"פ (חי') 217/05 נעאמנה נ' אוניברסיטת חיפה (טרם פורסם, 17.8.2006) – ערעור על פסק הדין תלוי ועומד – ע"א 8695/06).

ודוק - במקרה הנדון אין מדובר בוועדת בדיקה שהוקמה על פי חוק אלא בוועדת בדיקה וולונטרית שהוקמה במוסד אקדמי לצורך בדיקת ענייני הוראה ומינהל בחוג לתיאטרון. הנושאים שנמסרו לבדיקתה נוגעים בעיקרם ל"עניינים אקדמיים ומינהליים" אשר לגביהם קבע המחוקק כי המוסדות המוכרים נהנים מחופש פעולה וכלשון סעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה "מוסד מוכר הוא בן חורין לכלכל ענייניו האקדמיים והמינהליים, במסגרת תקציבו, כטוב בעיניו". עניינים אקדמיים ומינהליים מוגדרים בסעיף זה "לרבות קביעת תוכנית מחקר והוראה, מינוי רשויות המוסד, מינוי מורים והעלאתם בדרגה, קביעת שיטת הוראה ולימוד, וכל פעולה מדעית, חינוכית או משקית אחרת". לפיכך ואף אם בהיבטים מסוימים ניתן יהיה לראות במוסד דוגמת העותרת גוף דו מהותי המחויב לנורמות הקבועות במשפט הציבורי, נראה לכאורה ומבלי לקבוע מסמרות כאמור, שעניינים כגון אלה שאותם הוסמכה ועדת הבדיקה לבחון במקרה דנן אינם מתאפיינים בהיבט ציבורי כזה.

18. כפי שראינו, קבע המחוקק כי ממצאיהן ומסקנותיהן של ועדות בדיקה שונות המוקמות על פי חוק ודנות בעניינים בעלי חשיבות ציבורית מובהקת וכן ראיות ועדויות הנשמעות במסגרתן ייהנו מהגנה במדרג של אי קבילות ולא של חיסיון (להוציא פרוטוקול של ועדת בדיקה שהוקמה לפי סעיף 21 לחוק זכויות החולה, לגביו נקבע חיסיון סטטוטורי יחסי: ראו עניין חן; אך ראו עניין הלפרין, לגבי ממצאיה ומסקנותיה של ועדת בדיקה כזו). בהינתן עובדה זו וכן בהינתן העובדה שעניינינו בוועדת בדיקה וולונטרית אשר נועדה לבחון סוגיות פנים-אוניברסיטאיות הנוגעות לקשיים בתחום ההוראה והמינהל שהתעוררו באחד החוגים אצל העותרת, נראה כי האינטרס הציבורי הקיים בהבטחת פעילותן האפקטיבית של ועדות מסוג זה אינו מצדיק כשלעצמו קביעת נורמה משפטית בדרגה גבוהה של חיסיון ככל שהדבר נוגע

לעדויות ולראיות שהוצגו בפניה. זאת, אף שאיש לא יחלוק על יכולתן של ועדות כאלה לתרום לשיפור איכות ההוראה ולייעול ניהולן של מערכות התמך במוסדות אקדמיים. אכן אין זה מן הנמנע כי הידיעה בדבר האפשרות שיתעורר צורך לגלות בהליך משפטי את העדויות ואת הראיות שנמסרו לוועדה עלול להיות לה "אפקט מצנן" על נותני העדות ומוסרי הראיות (לגישות השונות באשר להיתכנותו של אפקט זה ומשקלו במכלול השיקולים שעל בית המשפט להביא בחשבון ראו: עניין הסתדרות מדיציניית הדסה, 527-526; עניין בנק איגוד, 64; עניין משרד התחבורה, פסקאות 23-25; עניין חן, פסקה 24; עניין נמירובסקי, פסקה 15; עניין מקורות, פסקה י"ג; עניין הלפרין, פסקה 20). אולם, בהתחשב במהות הוועדה שבה מדובר ובייחוד בהתחשב בכך שמדובר בעדויות ובראיות אשר מכוון גיבשה הוועדה מסקנות שאומצו על ידי המוסד האוניברסיטאי והובילו להפסקת העסקתם של המשיבים במסגרת החוג, בוודאי שאין ליתן להיתכנותו של "אפקט מצנן" כזה משקל מכריע עד כדי קביעת חיסיון הלכתי חדש בהקשר זה. במלים אחרות, ככל שקיים חשש מפני פגיעה בתפקודן של ועדות בדיקה אוניברסיטאיות, חשש זה נסוג מפני הצורך לאפשר לעובדים שנפגעו ממסקנותיהן של ועדות כאלה להתגונן מפני המיוחס להם ולהוכיח את טענתם כי ההחלטה בעניינם התקבלה שלא כדין (ראו והשוו רע"א 7568/00 מדינת ישראל-מינהל התעופה האזרחית נ' אהרוני, פ"ד נה(5) 561, 565 (2001)).

הרציונאל שביסוד גישה זו הוא כי קיים אינטרס חברתי כבד משקל במתן אפשרות לעובדים למצות את זכויותיהם, ועל רקע זה האינטרס בקיומן ובתפקודן היעיל של ועדות בדיקה מן הסוג שבו עסקינן, חשוב ככל שיהיה, אין בו כשלעצמו כדי להצדיק הכרה בחיסיון החומר. דברים אלה יפים בוודאי מקום שבו מתקיים, כמו במקרה שלפנינו, הליך בפני ערכאה שיפוטית אשר בו עומדת לדיון שאלת תוקפן המשפטי של החלטות העותרת בדבר שינוי תנאי העסקתו של המשיב 1 וסיום העסקתם של המשיבים 2 ו-3 אצלה. בהקשר זה נסוג האינטרס הקיים בתפקודן היעיל של ועדות הבדיקה הנ"ל אל מול זכותם של המשיבים להליך משפטי הוגן שבמסגרתו תינתן להם האפשרות לעיין בכל החומר הרלוונטי לביסוס הטענות כנגד הפסקת העסקתם בחוג לתיאטרון.

הזכות לפרטיות כבטיס לקביעת חיסיון

19. הזכות לפרטיות עליה מבקשת העותרת לסמוך כעוגן נוסף לביסוס טענת החיסיון שהעלתה אכן הוכרה במשפט הישראלי כזכות אדם חוקתית. סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו שכותרתו "פרטיות וצנעת הפרט" קובע לעניין זה כי:

- (א) כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו.
 (ב) אין נכנסים לרשות היחיד של אדם שלא בהסכמתו.
 (ג) אין עורכים חיפוש ברשות היחיד של אדם, על גופו, בגופו או בכליו.
 (ד) אין פוגעים בסוד שיחו של אדם, בכתביו או ברשומותיו.

עוד קודם להוראה מפורשת זו בחוק היסוד קבע המחוקק הישראלי בשנת 1981 הסדר סטטוטורי מקיף אך לא ממצה להגנה על הפרטיות בחוק הגנת הפרטיות (ראו הרחבת ההגנות בתיקון מס' 4 לחוק מתשנ"ו-1996 על הפרטיות במאגרי מידע), בקובעו כי "פגיעה בפרטיות" כהגדרתה בסעיף 2 לאותו חוק היא עוולה אזרחית ויחולו עליה הוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש] (סעיף 4 לחוק הגנת הפרטיות) וכן עבירה פלילית מקום שהפגיעה, כהגדרתה בחלק מסעיפי המשנה של סעיף 2, בוצעה במזיד (סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות). בע"פ 5026/97 גלעם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (לא פורסם, 13.6.1999) מנה בית משפט זה את שבחיה של הזכות לפרטיות באומרו כי היא "אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי והיא אחת מזכויות העל המבססות את הכבוד והחירות להן זכאי אדם כאדם, כערך בפני עצמו" ובבג"ץ 6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בנתניה, פסקה 8 (טרם פורסם, 14.5.2006) (להלן: עניין פלונית) העלה הנשיא ברק על נס את הזכות לפרטיות בציינו כי היא "מהחשובות שבזכויות האדם בישראל" (ראו גם: ע"פ 1302/92 מדינת ישראל נ' נחמיאס, פ"ד מט(3) 309, 353 (1995); ע"א 8825/03 שירותי בריאות כללית נ' משרד הביטחון, פסקאות כ"א-כ"ב (טרם פורסם, 11.4.2007)). הנה כי כן, הפרטיות היא ערך מוגן ברמה החוקתית והוראות מפורטות לעניין זה נקבעו כאמור בחוק הגנת הפרטיות ובחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (בסעיפים 7(ב)-(ד)). אך אלה אינן חובקות את כל מופעה של הזכות לפרטיות או של הפגיעה בה, ואף לא את כל ההגנות החלות עליה. בדברי חקיקה שונים (למשל: חוק זכויות החולה, חוק בתי המשפט, פקודת הראיות) ניתן למצוא הגנות נוספות בעוצמות שונות על זכות זו (בין שהיא לעצמה ובין שהיא שלובה בערכים מוגנים אחרים) וכפי שציינ הנשיא ברק בעניין פלונית, אין מניעה להמשיך ולפתח את הזכות לפרטיות ואת ההגנות שיש להחיל לגביה במסגרת המשפט המקובל הישראלי אשר בו הוכרה למעשה לראשונה הזכות לפרטיות כזכות אדם (שם), פסקה 8; כן ראו: ב"ש 82/83 מדינת ישראל נ' עליה, פ"ד לז(2) 738, 741 (1983); בג"ץ 355/79 קטלן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לד(3) 294 (1980); בג"ץ 259/84 מ.י.ל.ל. - מכון ישראלי למוצר ולעסק הנבחר בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד לח(2) 673, 684 (1984)). במלים אחרות וככל שהדבר נוגע להגנת החיסיון הצריכה לענייננו, אין מניעה להוסיף וליצור בהלכה הפסוקה הגנות מסוג זה השואבות את צידוקן מן הזכות

לפרטיות, אף אם ההגנה לא הוסדרה ככזו באופן מפורש בדבר חקיקה (ראו עניין סקולר) ואף אם הפגיעה שאותה מבקשים למנוע באמצעות החיסיון אינה באה בגדר אחד המקרים המפורטים בסעיף 7(ב)-(ד) לחוק היסוד או בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות.

20. אך קודם שנדון בהיקף ההגנה שיש להעניק לזכות לפרטיות בהקשרים שבהם עסקינן, מן הראוי לבחון האם החומר שאותו מבקשת העותרת לחסות אכן נוגע לענייניו הפרטיים של מאן שהוא או לצנעת חייו והאם יש מקום להחיל לגבי אותו החומר נורמות מתחום ההגנה על הפרטיות. בעניין פלונית מציין הנשיא ברק כי הזכות לפרטיות יש לה היבטים שונים ותחומי פרישה רחבים ובעניין אחר נאמר כי "הזכות לפרטיות היא זכות מורכבת, שאת גבולותיה לא קל לקבוע" (בג"ץ 1435/03 פלונית נ' בית-הדין למשמעת של עובדי המדינה בחיפה, פ"ד נח(1) 529, 539 (2003); ראו גם: ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (טרם פורסם, 27.2.2008); אלי הלם דיני הגנת הפרטיות 4-1 (2003)). במאמרו מאיר העיניים "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" (משפט וממשל יא 9 (2007)), מנסה ד"ר מיכאל בירנהק לברר את מהותה של הזכות לפרטיות ואת ההצדקות לקיומה כנורמה חברתית וכנורמה משפטית והוא מסכם באומרו כי "זכות זו עמומה מטבעה מחמת היותה תלויה-חברה ותלויה-טכנולוגיה" (שם, 72). קביעה נכונה זו משקפת את הקושי ליצוק את הזכות לפרטיות לתבניות מוגדרות ותחומות מראש. ברמה הבסיסית ניתן לומר כי הזכות לפרטיות יכול שתתייחס למידע או לנתונים הנוגעים באופן מובהק לפרט ולו בלבד (עם מידע או נתונים כאלה נמנים למשל מצבו הרפואי, רמת הכנסותיו, גילו, משקלו, העדפותיו המיניות וכדומה), ויכול שתתייחס למידע או נתונים הנוגעים לפרט במגעיו עם אחרים (עם מידע או נתונים כאלה נמנים למשל תוכן של שיחה או התכתבות שקיים עם אחר, קשר בין-אישי שקיים עם אחר, אירוע טראומטי שחוהה הקשור לאדם אחר ועוד). על פי גישה מרחיבה ניתן לומר כי כמעט כל נתון הנוגע לפרט ולו בלבד יכול להיחשב כמופע של הזכות לפרטיות (ראו ע"א 439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808, 821-822 (1994)). בה במידה ניתן לומר כי מידע או נתונים הנוגעים למגעיו של הפרט עם אחרים ברמה כזו או אחרת יכולים להיחשב אף הם כענייניו הפרטיים, בעיקר אם מקבלים את התפישה לפיה הזכות לפרטיות מבחינה מושגית משמעותה שליטה על הגילוי והחשיפה של מידע או נתונים כאמור. עם זאת, וככל שבנורמה המשפטית עסקינן, נראה לי כי הגדרה כה רחבה של הזכות לפרטיות אין לה הצדקה. כך לפחות מקום שבו במוקד המידע או הנתונים אשר לגביהם מתבקשת הגנה עומדים אותם אחרים ואילו חלקו של הפרט המבקש הגנה לגביהם הוא שולי ביותר ומעמדו אינו עולה על זה של משקיף או צופה מן הצד (אלא אם כן חשיפת עצם נוכחותו באירוע יש

בה בנסיבות העניין כדי לפגוע בפרטיותו). ודוק – יש להבחין בהקשר זה בין הזכות לפרטיות לגבי עצם המידע ובין הזכות לפרטיות באשר למסירת מידע אותו קלט אדם בחושי. בהקשר זה של מסירת המידע ניתן לדבר על הזכות לפרטיות במובנה הקלאסי, דהיינו במובן זכותו של אדם "להיעזב לנפשו" ולא למסור דבר שאינו חפץ למסור, אך זאת רק עד לאותה נקודה שבה מוטלת עליו חובה שבדין למסור עדות באותו עניין, למשל בחקירה או בהליך משפטי. ניואנסים אלה באשר לזכות לפרטיות ולהגנות עליה ניתן להמחיש באמצעות הדוגמא הבאה: נער מעלית עד לכך שאדם מוכר בציבור עלה בשעת לילה עם אישה שאינה אשתו אל אחד מחדרי בית המלון שבו הוא עובד. לנער המעלית לא תעמוד, כך נראה, זכות לפרטיות אשר מכוחה יוכל למנוע את חשיפתו של מידע זה על ידי מאן דהוא. לעומת זאת, אם למחרת היום תיפנה אליו רכילאית של אחד העיתונים ותבקש לאמת עימו את המידע הוא רשאי שלא למסור לה מתוך זכותו "להיעזב לנפשו" ולא למסור מידע אם אינו חפץ בכך. ואולם, אם יוזמן אותו נער מעלית למסור עדות בבית המשפט לענייני משפחה בהליך גירושין המתנהל שם בין אותו אדם מוכר ובין אשתו, תחול עליו חובה להתייצב לעדות ולמסור בעדותו את הדברים שראה ושמע באותה שעת לילה. הזכות "להיעזב לנפשו" בהקשר זה לא תעמוד לו עוד.

21. במקרה שלפנינו מדובר במידע שמסרו מורים ותלמידים מן החוג לתיאטרון באשר לאופן התנהגותם והתנהלותם של המשיבים במהלך עבודתם כמורים בחוג. מידע זה נמסר על ידי אותם מורים ותלמידים בתלונות שהגישו לגורמים מוסמכים אצל העותרת וכן בראיונות שנערכו עימם בוועדת הבדיקה. ככל שהדברים עולים מדו"ח ועדת הבדיקה ומטענות העותרת, הדופי שהוטל במשיבים על ידי אותם מתלוננים ועדים נובע מדפוס התנהגות בעייתי שסיגלו המשיבים לעצמם כמורים בחוג באופן כללי, ואשר לפי הטענה הקשה על התפקוד התקין בו ברמה האקדמית וברמה הניהולית. במלים אחרות, מרכז הכובד במידע אותו מסרו המתלוננים והעדים כאמור הוא בהתנהגות המשיבים וזו לא בהכרח שלובה וכרוכה ב"עניינים פרטיים" של המתלוננים והעדים. ואכן, הנימוק המרכזי שחזר ונשנה מפי העותרת לעניין הצורך לחסות את התלוננות ואת הפרוטוקולים אינו מבוסס על החשש כי ייחשף מידע בעניין פרטי כלשהו הנוגע למתלוננים ולעדים אלא על החשש שאם יזכו המשיבים בהליך המשפטי שהגישו וישובו לעבודתם בחוג הם עלולים להתנכל להם כמי שהתלוננו והעידו נגדם. העותרת ביקשה ללמוד בעניין זה היקש מן החיסיון שהוכר בדין הישראלי באשר לזהותם של מודיעים משטרתיים ובאשר למידע הנמסר על ידם. אין הנדון דומה לראייה. ההצדקה לחיסיון שהוכר לגבי מודיעים משטרתיים אינה נעוצה בזכות לפרטיות. על הרציונאל שביסוד חיסיון זה עמד בית המשפט בע"א 2629/98

השר לביטחון פנים נ' וולפא, פ"ד נו(1) 786, 795 (2001)), בציינו "הגיונו של האינטרס בדבר חיסוי זהותם של מודיעים נובע בעיקר משניים אלה: ראשית, הגנה על שלומו וביטחונו של המודיע; שנית, עידוד מסירת מידע לרשויות החקירה - מידע שלא היה נמסר אלמלא הייתה נותרת זהות המודיע חסויה" (ראו גם: בג"ץ 64/91 חילף נ' משטרת ישראל, פ"ד מז(5) 653, 656 (1993); בג"ץ 10271/02 פריד נ' משטרת ישראל-מחוז ירושלים (טרם פורסם, 30.7.2006)). בענייננו אין מדובר על סיכון לחייהם של המתלוננים והעדים, רחמנא ליצלן, וכמו כן אין מדובר באינטרס ציבורי ראשון במעלה דוגמת האינטרס לסייע למשטרה בביצוע משימותיה. זאת ועוד, מקום שבו נטען לחיסיון של מקורות מידע בהליך משפטי על הטוען לבסס את הטענה בתעודת חיסיון מתאימה (ראו סעיפים 44 ו-45 לפקודת הראיות אותם הזכרנו לעיל) ותעודה זו עומדת לבחינה שיפוטית במסגרתה עורך בית המשפט את האיזונים הדרושים (ראו ע"פ 1335/91 אבו פאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 120, 129 (1992)). העותרת הפנתה בהקשר זה לפסיקתו של בית המשפט בעניין אלוני, שם איפשר בית המשפט למבקרת הפנים של עיריית ירושלים שלא לחשוף בפני המבוקרת את שמותיהם של מתלוננים ומוסרי מידע תוך כדי הליך הביקורת. קביעותיו של בית המשפט זה בעניין אלוני אין בהן כדי לסייע לעותרת ולו משום שבאותו עניין הורה בית המשפט על מסירת מלוא החומר הרלוונטי לידי המבוקרת על מנת לממש את זכות הטיעון המוקנית לה. מה גם שההוראה בדבר מחיקת שמות המתלוננים ומוסרי המידע מתוך חומר זה אינה שונה במהותה מן הסייג שקבע בית הדין הארצי במקרה שלפנינו ולכך אתיחס להלן.

אם ננסה למקם את המחלוקת במקרה שלפנינו במתחם הזכות לפרטיות, ניתן לומר כי המתלוננים והעדים מסרו מיוזמתם את המידע לגורמים המוסמכים אצל העותרת וכן לוועדת הבדיקה בלא שהיו מחויבים לעשות כן, וזאת לצורך המטרה אשר לשמה הוקמה אותה ועדה. אכן, הזכות לפרטיות בהקשר זה משמעותה יכולתו של הפרט - ובמקרה זה המתלוננים והעדים - לשלוט על המידע שברשותו באופן שיגביל את חשיפתו למטרה אחת ולא למטרה אחרת. מהיבט זה (ואולי גם מהיבטים נוספים העולים מעיון בחומר עצמו), יש לכאורה בחשיפתו של המידע בהליך המתנהל בין העותרת למשיבים בבית הדין האזורי לעבודה משום פגיעה בפרטיותם של המתלוננים והעדים ככל שניתנה להם התחייבות לסודיות המגבילה את היקף חשיפתו של המידע (למשמעותה של התחייבות זו ולהיקף תחולתה אדרש להלן). אלא שפגיעה מסוג זה בפרטיותם של המתלוננים והעדים, גם אם אירעה וגם אם כטענת העותרת ניתן לסווגה כפגיעה בפרטיות הנזכרת בסעיף 2(8) לחוק הגנת הפרטיות - דהיינו כ"הפרה של חובת סודיות לגבי ענייניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע" - אינה מקימה בהכרח הגנה מסוג חיסיון אליה חותרת העותרת. ודוק - מכוח חוק הגנת

הפרטיות יכול שתקום לעותרת לכל היותר הגנה יחסית של אי-קבילות הקבועה בסעיף 32 לחוק, ולפיה "חומר שהושג תוך פגיעה בפרטיות יהיה פסול לשמש ראיה בבית משפט, ללא הסכמת הנפגע, זולת אם בית המשפט התיר מטעמים שיירשמו להשתמש בחומר, או אם היו לפוגע, שהיה צד להליך, הגנה או פטור לפי חוק זה". פסלותו של חומר מסוים להיות מוצג כראיה - ואיננו קובעים כי כך הוא במקרה הנדון - אינה חוסמת עם זאת את גילוייו בשלב המקדמי של המשפט ואת זכותו של הצד שכנגד לעיין בו (ראו עניין בנק איגוד, 64), ועל כך כבר עמדנו לעיל.

לסיכום פרק זה, ניתן לומר כי הפגיעה הנטענת בפרטיותם של המתלוננים והעדים במקרה הנדון אינה מצדיקה יצירת הגנה במדרג הגבוה מסוג חיסיון כנגד חשיפתו של המידע. עוצמתה של הפגיעה הנטענת בפרטיות, ככל שאירעה, נמוכה יחסית ומכל מקום אין היא שקולה כנגד הפגיעה העלולה להיגרם לזכותם של המשיבים להליך הוגן אם לא ייחשפו הפרוטוקולים והתלונות כאמור (ראו והשוו Zuckerman, para. 14.106).

ההתחייבות לסודיות כבטיס לחיסיון

22. נותר לדון בטענת העותרת לפיה בדומה להלכה שנפסקה בעניין סקולר, יש להכיר גם במקרה דנן בחיסיון השואב את כוחו ואת צידוקיו מן ההתחייבות לסודיות שניתנה למתלוננים ולעדים על ידי ועדת הבדיקה. בפרק זה נשוב ונידרש לשיקולים הנוגעים לחשיבות פעולתה של ועדת הבדיקה וכן לפגיעה בפרטיותם של המתלוננים והעדים, אך במוקד הדברים תעמוד ההתחייבות לסודיות שניתנה על ידי הוועדה. התחייבות זו תועדה באופן מפורש בדו"ח הוועדה עצמו, בו צוין בעמ' 3 כי -

הוועדה התחייבה לסודיות גמורה באשר לפרטי העדויות ומוסריהם, כדי לאפשר למרואיינים לומר את דבריהם מתוך כנות, חופשיות וללא מורא;

ובעמ' 6 לדו"ח נאמר כי -

הציטוטים המובאים בדו"ח הם בעילום שם, כדי לא לחשוף את זהותם של העדים, על-פי הבטחת החסיון שניתנה.

ההתחייבות לסודיות המצוטטת לעיל מתייחסת על פי לשונה לאותם עדים אשר הופיעו בפני הוועדה ומסרו לה מידע. לעומת זאת יש לכאורה קושי - ועמדו על כך המשיבים - להחיל התחייבות זו על מכתבי התלונה שהעותרת סירבה לחשוף משום

שמכתבים אלה (למעט מכתב אחד ללא תאריך) נושאים תאריך הקודם למועד שבו הוקמה הוועדה (ראו פירוט המכתבים בנספח 19 לכרך הנספחים שהגישה העותרת וכתב המינוי של הוועדה מיום 9.11.2003, נספח 6 שם). קושי זה לא יושב על ידי העותרת, אך לצורך הדיון מוכנה אני להניח לטובתה כי ישנה חפיפה בין מי שכתבו את מכתבי התלונה טרם הקמת הוועדה ובין מי שהעידו בפניה עם הקמתה, ועל כן משניתנה להם התחייבות לסודיות על ידי הוועדה מתפרשת התחייבות זו הן על דברים שמסרו לוועדה על-פה והן על מכתבי התלונה שהוצגו בפניה כחלק מן החומר הרלוונטי למסקנותיה. אלא שהתחייבות כזו לסודיות היא כשלעצמה אינה מקימה חיסיון השולל את זכותו של בעל דין בהליך שיפוטי לעיין במסמכים שאליהם מתייחסת אותה התחייבות, ככל שהם רלוונטיים להליך. מסקנה אחרת עלולה לרוקן מתוכן את הזכות לגילוי ולעיון ובכך לפגוע אנושות באחד מתנאי היסוד לקיומו של הליך הוגן. מתוך כך כבר נפסק בעבר כי יש להבחין בין סודיות לבין חיסיון וכי "סודיותה של ידיעה אינה גוררת ממילא חיסיון כנגד גילוייה. סודיות לחוד וחיסיון לחוד" (עניין בנק איגוד, 66; ראו גם הרנון, דיני ראיות, 126). הנה כי כן, על פי שיטתנו המשפטית אין מתקיימת משוואה לפיה חובת סודיות שווה בהכרח חיסיון, אם כי ייתכנו מקרים בהם חובת הסודיות תתפרש כחובה המקימה גם חיסיון. בהקשר זה ראוי להבחין בין חובת סודיות המוטלת מכוח הוראה סטטוטורית ובין חובת סודיות המתקיימת במישור החוזי והנובעת מהתחייבות רצונית שנטלו על עצמם צד או צדדים לחוזה. ככלל, נראה כי הנטייה לגזור חיסיון מתוך חובת סודיות שהיא יציר-חוזה תהא פחותה מן הנטייה לגזור בדרך של פרשנות תכליתית מתוך הוראה סטטוטורית הכוללת חובת סודיות (כפי שנעשה למשל בעניין בנק איגוד, 66-67). עם זאת, ברי כי לא כל החוזים עשויים מאותו העור ובשאלת החיסיון הנובע מחובת סודיות חוזית יש על כן חשיבות לאופיו של החוזה, לזהות המתקשרים בו ולהשלכות הרוחב החברתיות והאחרות הכרוכות בשמירה על חובת הסודיות שנקבעה בו. כך למשל בעניין סקולר היה בית המשפט נכון לגזור חיסיון יחסי בכל הנוגע למסמכים בנקאיים תוך הישענות על חובת הסודית החוזית המעוגנת בהתקשרות שבין הבנק ללקוחותיו, אך הדגיש כי הוא נכון לעשות כן נוכח האינטרס הציבורי הקיים בשמירה על הסודיות ביחסי בנק-לקוח בהיותה אחת מאבני היסוד שעליהן בנויה המערכת הבנקאית כולה. וכלשונו:

מוסכם על הכול כי מוטלת על הבנק חובת סודיות באשר לענייניו של לקוחו. חובת הסודיות עולה מעצם טיבו של החוזה שבין הבנק ללקוח, ומאופייה של מערכת היחסים שביניהם. עניינו של הלקוח כי פעולותיו הכספיות ומצבו הכלכלי לא יהיו נחלת הכלל, ונותן הוא את אמונו בבנק, כי לא ייתן להם פומבי. המערכת הבנקאית מושתתת על יחסי אמון וחובת סודיות (ראה, E. P. ,

Ellinger, *Modern Banking Law* (Oxford, 1987) 96-97). בלעדי אלה לא תיכון, ונמצא אז נפגע גם האינטרס הלאומי-כלכלי בקיומה של מערכת זאת. אינטרס ציבורי זה הוא שנותן ייחוד לחובת הסודיות הבנקאית ומבדיל אותה מחובת סודיות שמקורה בהסכם, שאין לציבור כל עניין בו (שם, 771).

במלים אחרות, עד שייאות בית המשפט ליצור חיסיון הלכתי הצומח מהתחייבות חוזית לסודיות עליו להשתכנע כי בצד אותה התחייבות קיימים שיקולים נוספים כבדי משקל שיסודם באינטרס הציבורי המצדיקים זאת (ראו לעניין זה גם עניין ציטרין, 358-359). גישה דומה נקוטה גם במשפט האנגלי לפיו ככלל אין די בהתחייבות חוזית לסודיות או אף בעובדה שמידע נמסר במסגרת של יחסי אמון המחייבים סודיות כדי לחסום את גילוייו של חומר רלוונטי והעמדתו לעיון הצד שכנגד בהליך משפטי (להוציא מידע הנמסר במסגרת יחסי עורך דין-לקוח). התחייבות או חובה כזו מהווים עם זאת שיקול המובא בחשבון במכלול השיקולים עליהם נותן בית המשפט את דעתו בהקשר זה (ראו: Peter Murphy *Murphy on Evidence*, para. 13.10 (10th ed., 2007); Zuckerman, para. 14.52-14.60; *Alfred Crompton Amusement Machines Ltd. v. Customs and Excise Commissioners* (No. 2) [1974] A.C. 405, 429, 433-434; *D. v. National Society for the Prevention of Cruelty to Children* [1978] A.C. 171, 218, 242, 245; *Science Research Council v. Nasse* [1980] A.C. 1028, 1065, 1067, 1074; *South Tyneside MBC v. Wickes Building Supplies Ltd* [2004] N.P.C. 164, para. 23(iv)).

23. ההתחייבות לסודיות במקרה שלפנינו היא התחייבות שניתנה למתלוננים ולעדים על ידי גוף מוסמך מטעם העותרת (ועדת הבדיקה). על כן מדובר בהתחייבות שנוצרה בין העותרת למתלוננים ולעדים במישור החוזי. אין להתעלם מכך שהתחייבות מסוג זה יש בה כדי לעודד שיתוף פעולה של מוסרי מידע עם ועדות בדיקה וולונטריות דוגמת הוועדה שהוקמה במקרה דנן, ומכאן שיש לה חשיבות מסוימת מן ההיבט של אינטרס הציבור בהקמתן ובפעילותן האפקטיבית של ועדות כאלה ועל כך כבר עמדנו לעיל. הפגיעה בפרטיות שתיגרם לעדים ולמתלוננים אם לא תכובד ההתחייבות לסודיות שניתנה להם אף היא נושאת משקל בהקשר זה, נוכח חוקתיותה של הזכות לפרטיות. אך כפי שכבר הובהר, אין באותה פגיעה בפרטיות ואף לא בחשיבותן של ועדות בדיקה כדי לבסס אינטרס ציבורי המצדיק חיסיון של המידע בנסיבות המקרה דנן וזאת נוכח עוצמתם של השיקולים שמנגד. מסקנה זו אינה משתנה בעיני גם אם מצרפים לשיקולים אלה את משקלה המצטבר של ההתחייבות לסודיות עצמה. אחרי הכול, בהתבסס בין היתר ואולי בעיקר על אותן תלונות ועדויות המליצה ועדת הבדיקה

המלצות מרחיקות לכת לגבי המשיבים ואלה אומצו על ידי העותרת שהחליטה להרחיקם מן החוג לתיאטרון. כתוצאה מכך נגרם למשיבים נזק משמעותי ביותר שכן העברתם מתפקידם בדרך זו יש לה ללא ספק השפעה שלילית על פרנסתם, על שמם הטוב וכן על עתידם המקצועי ועל מעמדם בעולם האקדמיה. משכך עומדת למשיבים הזכות לברר בערכאה שיפוטית מתאימה את תוקפם של הצעדים שנקטו נגדם. לצורך כך מן הראוי ליתן בידיהם את מירב הכלים שמאפשר הדין כדי שיוכלו להתמודד עם מה שיוחס להם בדרו"ח הוועדה ובהחלטת העותרת וכדי שבית הדין יוכל להגיע לחקר האמת לאחר שיקבל תמונה ראייתית מלאה ומדויקת לגבי הפרשה. כך יש לעשות אלא אם כן קיים אינטרס ציבורי חשוב הגובר על זכותם של המשיבים לקבל לידיהם את מלוא החומר הרלוונטי. אינטרס ציבורי חשוב כזה אינו קיים בענייננו. משכך אין מקום לגזור מן ההתחייבות לסודיות שנתנה הוועדה לעדים ולמתלוננים חיסיון הלכתי אשר מכוחו רשאית העותרת שלא לחשוף בפני המשיבים את החומר שבמחלוקת, קרי: הפרוטוקולים של הוועדה שבהם תועדה עדותם של העדים להם ניתנה ההתחייבות לסודיות וכן מסמכים נוספים שהוצגו בפני הוועדה אותם ביקשה העותרת לחסות והכוללים בעיקרם תלונות של מורים ותלמידים בחוג.

24. הנה כי כן, ההתחייבות לסודיות אף היא אינה יכולה לשמש לעותרת עוגן לסירובה לחשוף בפני המשיבים את המסמכים הנ"ל. האם כתוצאה מכך תיחשב העותרת ביחסיה עם העדים והמתלוננים כמי שהפרה את ההתחייבות לסודיות? אינני סבורה כך. נראה לי כי מן הראוי לקרוא אל תוך אותה התחייבות סייג בלתי כתוב ולפיו היא כפופה לכל דרישה חוקית למתן עדות או למסירת מסמך. קריאה אחרת של אותה ההתחייבות, דהיינו כהתחייבות המתיימרת לגבור על דרישה חוקית כאמור, עלולה להטביע בה חותם של אי חוקיות ולהוביל לבטלותה לפי סעיף 30 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (להלן: חוק החוזים) (לכלל הפרשני לפיו יש להעדיף פירוש המקיים את החוזה על פני פירוש המוביל לבטלותו בשל אי חוקיות ראו סעיף 25(ב) לחוק החוזים וכן: ע"א 391/80 לסרסון נ' שכון עובדים בע"מ, פ"ד לח(2) 237, 255 (1984); ע"א 7664/00 אברהם רובינשטיין ושות' חברה קבלנית בע"מ נ' עיריית חולון, פ"ד נו(4) 117, 133-134 (2002)). כפועל יוצא מכך ומנקודת ראותה של העותרת, צו שיפוטי המופנה אליה והמורה לה לאפשר גילוי ועיון במסמכים ובפרוטוקולים אשר לגביהם התחייבה לסודיות אינו חושף אותה לטענות מצד המתלוננים והעדים על הפרת ההתחייבות לסודיות (לעניין זה ראו גם ההגנה שבסעיף 18(2)(ב) לחוק הגנת הפרטיות וכן מאמרו של אלכס שטיין "חיסיון בנק-לקוח בדיני הראיות" משפטים כה 45, 69-70 (תשנ"ה); כמו כן ראו והשוו: R. G. Toulson, C. M. Phipps *Confidentiality*, para. 3- (2nd Ed., 2006) (168-3-169)). לעומת זאת, מנקודת ראותה של המתלוננים והעדים

המסקנה לפיה אין ההתחייבות לסודיות חוסמת את זכותם של המשיבים לקבלת החומר הרלוונטי, היא מסקנה בעלת משמעות רבה יותר בייחוד נוכח העובדה כי אותם מתלוננים ועדים אינם צד להליכים בין העותרת למשיבים ומשכך לא ניתנה להם הזדמנות להשמיע את דברם בקשר עם השיפתו של החומר האמור. זאת ועוד, ההסכמה לסייג הבלתי כתוב אותו יש לקרוא אל תוך ההתחייבות לסודיות כאמור לעיל מיוחסת למתלוננים ולעדים באופן קונסטרוקטיבי על מנת לשמר את חוקיותה של ההתחייבות, בעוד שבפועל ייתכן בהחלט כי הם סברו שהתחייבות זו חוסמת את השיפת החומר גם בהליך משפטי ואף הסתמכו על כך. בנסיבות אלה, בצדק ניתן על ידי בית הדין הארצי משקל מסוים לאינטרסים של המתלוננים והעדים כצד ג' להליך שבנדון, בקובעו כי מן הפרוטוקולים של ועדת הבדיקה שטרם נמסרו לעיון המשיבים יושמטו שמות הדוברים וכל פרט מזהה לגביהם, ובאשר למסמכים האחרים קבע כי אלה יובאו לעיונו של בית הדין האזורי "אשר יחליט על מחיקת פרטים שפגיעתם רעה במי שאינם נוגעים לעניין, ועל האפשרות להביא את המסמכים לעיון [המשיבים] מבלי שגילויים יגרום נזק לאינטרס של צד שלישי". בכך איזן בית הדין הארצי בין זכותם של המשיבים לקבלת החומר ובין האינטרס של המתלוננים והעדים כצד ג' כי למצער לא ייחשף יותר ממה שנדרש למשיבים באמת לצורך ניהול הוגן של תביעתם.

25. בשל כל הטעמים המפורטים לעיל, אציע לחברותיי לדחות את העתירה ולחייב את העותרת לשלם למשיבים שכר טרחת עורך דין בסך 20,000 ש"ח.

ש ו פ ט ת

השופטת מ' נאור:

אני מסכימה לפסק דינה המקיף של חברתי השופטת חיות. אבקש עם זאת להעיר בקצרה מספר הערות.

1. חברתי מציינת (פיסקה 24 לפסק הדין) כי "בצדק ניתן על ידי בית הדין הארצי משקל מסוים לאינטרסים של המתלוננים והעדים כצד ג' להליך שבנדון, בקובעו כי מן הפרוטוקולים של ועדת הבדיקה שטרם נמסרו לעיון המשיבים יושמטו שמות הדוברים וכל פרט מזהה לגביהם". אני מבקשת להשאיר את השאלה אם היה מקום להשמטות בצריך עיון. העותרת לפנינו היא האוניברסיטה ולא הוגשה עתירה של המשיבים בעניין ההשמטות עליהן הורה בית הדין. שאלת ההשמטות אינה עומדת, איפוא, להחלטתנו בעתירה זו, ואני מבקשת להימנע מלהכריע בה.

2. בדומה, ומכיוון שכפי שציינה חברתי לא נשמע בפנינו קולם של המתלוננים והעדים, אין לדעתי מקום לקבוע כי ביחסים שבין העותרת לבין המתלוננים יש לקרוא לתוך ההתחייבות שניתנה למתלוננים ולעדים סייג בלתי כתוב לפיו ההתחייבות כפופה לכל דרישה חוקית למתן עדות או למסירת מסמך. הייתי מעדיפה לקבוע כי התחייבות לסודיות אינה יכולה לגבור על הוראות הדין המחייבות מתן עדות או גילוי מסמכים.

3. ישנה אי נחת מסוימת מכך שהאינטרס של המתלוננים והעדים שאינם צד להתדיינות לפנינו אינו נשמר ומכך שההבטחה שניתנה להם לא קוימה. עם זאת אני סבורה, בנסיבות העניין שלפנינו, שהאינטרס של המשיבים בשמירה על כבודם ועל מקום עבודתם גובר על האינטרס של המתלוננים והעדים. ממה נפשך: אם לאחר הליך תקין בו יישמרו זכויות המשיבים יקבע בית הדין כי היתה הצדקה לצעדים שנקטו נגד המשיבים, שוב אין לעדים ולמתלוננים ממי לחשוש. אם, לעומת זאת, יסתבר בהליך המשפטי כי העדים והמתלוננים או מי מהם מסרו, בחסות ההבטחה לסודיות, מידע שאיננו נכון - ממילא אין הצדקה לפרוש עליהם הגנה. הליך שיפוטי תקין יוציא אמת לאור, לכאן או לכאן.

4. לעניין הפגיעה בפרטיות של המתלוננים והעדים: חברתי השופטת חיות דחתה את הטענה כי נפגעה פרטיותם של העדים והמתלוננים בקבעה כי מעמד המתלוננים והעדים הוא מעמד שולי של "משקיף או צופה מן הצד" (פסקה 20 לפסק דינה). לדעתי ללא עיון במסמכי התלונה ובעדויות קשה לשלול החלטית כי התקיימה פגיעה בפרטיות. כפי שהסבירה חברתי בית הדין הארצי לא עיין כלל במסמכים שבמחלוקת. בכל הקשור לטענת החסיון וסיווגה אכן אין מקום להתערבותנו בהחלטתנו זו. ואולם, עיון בדו"ח הוועדה מעלה כי הצטברו עדויות בדבר "טכסי השפלה פומביים" הן כלפי מורים והן כלפי תלמידים. מורה אחד העיד על "הרגשה של השפלה בציבור" אותה הוא עצמו חווה, כמו גם טכסי השפלה שעברו אחרים. מורה נוסף העיד כי טכסי ההשפלה הביאו תלמידים לידי בכי, ולא ברור אם תלמידים כאלו העידו לגבי מה שהם עצמם חוו. כיוון שהעדויות אינן לפנינו, מוכנה אני להניח לצורך הדיון כי נפגעה הזכות לפרטיות ביחס לחלק מהתלוננות או העדויות. הזכות לפרטיות משתרעת גם על פרטיות בכל הנוגע לדיונים בבית המשפט" (דברי הנשיא ברק ב-בג"ץ 1435/03 פלונית נ' בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, פ"ד נח(1) 529, 539 (2003)) והיא "נועדה לאפשר לפרט 'תחום מחייה' שבו הוא הקובע את דרכי התנהלותו" (בג"ץ 6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בנתניה (לא פורסם, 14.5.2005); ראו גם הגדרת פגיעה בפרטיות בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981). גם בהנחה שיש פגיעה מסויימת

בפרטיות, הרי כשמניחים על כפות המאזניים את הפגיעה במתלוננים מול הפגיעה במשיבים, יד המשיבים על העליונה.

5. חברתי עמדה, בין השאר, על הטענות בעניין האינטרס הציבורי בדבר הבטחת פעילותן האפקטיבית וההוגנת של ועדות בדיקה, כמו גם החשש מפני "אפקט מצנן" על נותני עדות ומוסרי ראיות שיופיעו בעתיד בפני ועדות בדיקה. לדעתי אין להקל ראש בטיעון זה בין אם הוא ספקולטיבי מטבעו (ראו רע"א 1412/94 הסתדרות מדיציניית הדסה עין-כרם נ' גלעד, פ"ד מט(2) 516, 525-526 (1995)) ובין אם לאו (השוו רע"א 2498/07 מקורות חברת מים בע"מ נ' בר, פסקה יג' להחלטתו של השופט א' רובינשטיין (לא פורסם, 27.6.2007); רע"א 7731/04 מדינת ישראל – משרד הבריאות נ' עזבון (לא פורסם, 20.6.2007) לפסק דינו של השופט א' גרוניס (לא פורסם, 21.6.2007)). עם זאת, בנסיבות העניין שלפנינו משקל טיעון זה אינו יכול לגבור על הפגיעה הממשית בשמם, עיסוקם וכבודם של המשיבים, אותה מחזק האינטרס הציבורי בדבר חשיפת האמת ותקינות ההליך השיפוטי.

6. על העותרת היה להביא בחשבון כי שאלת הפיטורין עלולה להתגלגל לדיון בערכאות משפטיות מחוץ לכתלי האוניברסיטה וכי היא תידרש לגילוי מלא של המידע ששימש בסיס להחלטה ולהמלצות האישיות שאומצו. להשקפתי פסק דינו זה מותר בידי העותרת אופציה: לגלות את המידע במסגרת הדיון המשפטי או לחזור בה מן הפיטורין. למה הדבר דומה? בהליך הפלילי מקובל כי כאשר מחייבים את התביעה לחשוף ראיות על אף קיומה של תעודת חסיון, יש בידי התביעה אופציה: ברצותה תחשוף את הראיה, ברצותה – תחזור בה מן האישום ותימנע מחשיפה (ראו, למשל, ע"פ 889/96 מאזריב נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 433, 462 (1997)). אני סבורה שכוונתם של דברים אלה יפה, בשינויים המחויבים למשפט האזרחי, גם בענייננו: אם העותרת סבורה שהאינטרס של המתלוננים והעדים או האינטרס שבשמירת ההבטחה לסודיות גובר על החשיבות שבהחלטת דיקן הפקולטה למדעי הרוח, יכולה היא להימנע מחשיפת המידע על ידי הסכמה לקבלת התביעה בפני בית הדין לעבודה.

7. אשר למעמדה המשפטי של העותרת: בית הדין הארצי תלה חלק מנימוקיו לענין גילוי המסמכים בכך שיש לראות בעותרת גוף דו-מהותי בעל מאפיינים ציבוריים. מסכימה אני עם חברתי כי לא נפרשה לגבי שאלה זו יריעה עובדתית כנדרש. לפיכך מבקשת אני להשאיר בצריך עיון את השאלה האם בהיבטים מסוימים ניתן לראות במוסד דוגמת העותרת גוף דו-מהותי המחוייב לנורמות הקבועות במשפט הציבורי (ראו לאחרונה ספרו של אסף הראל גופים דו-מהותיים – גופים פרטיים במשפט המינהלי

(2008). עוד אבהיר כי ענייננו בוועדת בדיקה. לא בהכרח יהיו השיקולים עליה עמדתי ישימים גם לגבי ועדת מינויים.

8. בכפוף להערות אלה מסכימה אני, כאמור, לפסק דינה של חברתי.

ש ו פ ט ת

הנשיאה ד' ביניש:

אני מסכימה לפסק-דינה של חברתי השופטת א' חיות, ורואה להוסיף בקצרה את הערותי בתמיכה למסקנות המפורטות בפסק-דינה.

1. ראשית, ראוי לציין כי המשיבים בפרשה הנדונה לפנינו, לא התנגדו בשלבים השונים של ההליכים השיפוטיים לכך שהפרוטוקולים של ישיבות ועדת הבדיקה והמסמכים הנוספים שהוצגו בפני הוועדה, יימסרו לעיונם ללא שמות העדים וללא פרטים מזהים (ראו למשל: מכתבה של עו"ד לין מיום 25.5.04 לבאי-כוח האוניברסיטה, בפתחו העלתה את האפשרות להעדר חשיפה של שמות העדים, להבדיל מתוכן עדותם או מכתבם- נספח טז למש' / 1 בתגובת המשיבים לבקשה למתן צו ביניים; עוד ראו: פס' 17 לפסק-דינו של בית-הדין האזורי לעבודה ופס' 9 לפסק-דינו של בית-הדין הארצי לעבודה, משם עולה כי המשיבים העלו את האפשרות למחיקת שמות העדים מהחומר המבוקש לשם "מניעת פגיעה באינטרסים של הצדדים"). אף בתגובתן לעתירה שלפנינו, ציינו באות-כוח המשיבים כי "הסכימו למחיקת השמות במסגרת האיזון שנהוג לעשותו במקרים כגון דא", אף שהעירו כי לזהות העדים עשויה היתה להיות משמעות לצורך בחינת סבירות מסקנותיה של ועדת הבדיקה (התגובה לעתירה, פס' 303-304). מכל מקום, אין חולק כי המשיבים לא עתרו כנגד פסיקתו של בית-הדין הארצי לעבודה שהורה כי מהפרוטוקולים שטרם נמסרו לעיון המשיבים יושמטו שמות הדוברים וכל פרט מזהה לגביהם, וכי המסמכים האחרים יובאו לעיונו של בית-הדין האזורי שיחליט על מחיקת פרטים "שפגיעתם רעה במי שאינם נוגעים לעניין". בנסיבות אלה, השאלה העומדת להכרעתנו הינה האם רשאת האוניברסיטה לסרב לגלות את תוכן הפרוטוקולים שטרם נמסרו לעיון המשיבים וכן את תוכן המסמכים הנוספים שהובאו בפני ועדת הבדיקה, וזאת בכפוף להשמטת שמות העדים ופרטים מזהים אחרים.

בעניין זה, ראוי עוד להזכיר כי ככלל, האוניברסיטה אינה "רשות ציבורית" לצורך חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, ולפיכך הוראות החוק הנ"ל אינן חלות עליה באופן ישיר, למעט בנוגע לניהול ענייניה הכספיים (ראו: קביעת רשויות ציבוריות לפי חוק חופש המידע, י"פ התשס"ו, 1050; עוד ראו והשוו: פסיקתו של הנשיא א' ברק בעע"מ 7151/04 הטכניון- מכון טכנולוגי לישראל נ' דן, פ"ד נט(6) 433, פס' 15 (2005)). בנסיבות העניין, מסכימה אני לקביעתה של השופטת חיות, אליה הצטרפה בהסכמה גם השופטת נאור, ולפיה לא נפרשה לפנינו תשתית עובדתית ומשפטית הולמת על-מנת להכריע בשאלה האם האוניברסיטה מהווה גוף דו-מהותי בעל מאפיינים ציבוריים. בהתחשב בכך, ההנחה לצורך הדיון בלבד ובלא להכריע בדבר, הינה כי ועדת הבדיקה הוולנטרית שהקימה האוניברסיטה אינה נושאת מאפיינים ציבוריים לצורך בקשת המשיבים לגילוי מסמכים, ולפיכך אין להחיל בעניין זה נורמות מתחום המשפט הציבורי (ראו גם: פס' 17 לפסק-דינה של השופטת חיות ופס' 7 לפסק-דינה של השופטת נאור).

2. מן הטעמים שפורטו באופן מקיף בפסק-דינה של חברתי השופטת חיות, אף אני בדעה כי הפרוטוקולים ויתר המסמכים הנדונים לפנינו רלוונטיים לסכסוך העומד לבירור בין הצדדים בפני בית-הדין האזורי לעבודה, וכי האוניברסיטה לא הצביעה על חיסיון מוכר בדין שיש בכוחו למנוע את גילוי החומר המבוקש.

בין הצדדים לפנינו לא היתה מחלוקת של ממש כי אין בנמצא חיסיון סטטוטורי שחל בנסיבות המקרה. טענתה המרכזית של האוניברסיטה היתה כי ראוי להכיר בחיסיון הלכתי חדש שימנע את גילוי החומר המבוקש, נוכח הצורך להגן על זכותם החוקתית לפרטיות של העדים שהופיעו בפני ועדת הבדיקה, ונוכח האינטרס הציבורי להגן על תפקודן של ועדות בדיקה וולנטריות במוסדות אקדמיים. בעניין זה, כבר נקבע בפסיקתנו כי "הכלל הוא שבהתדיינות אזרחית יש להבטיח גילוי רחב ככל הניתן של מידע הרלוונטי למחלוקת הנדונה בפני בית-המשפט", וכי בהתאם לכך "...הגישה כלפי החיסיון הינה חשדנית. רק במקרים מיוחדים וחריגים יוכר החיסיון" (דברי השופטת ד' דורנר ברע"א 2534/02 שמשון נ' בנק הפועלים בע"מ, פ"ד נו(5) 193 (2002); דברי הנשיא א' ברק ברע"א 1412/94 הסתדרות מדיציניית הדסה נ' גלעד, פ"ד מט(2) 516, פס' 5 (1995)). בנסיבות העניין שלפנינו, בדומה לחברותיי השופטת חיות והשופטת נאור, אף אני סבורה כי עוצמת הפגיעה בעיסוקם ובכבודם של המשיבים והצורך לאפשר הליך הוגן במסגרתו יוכלו להתגונן כראוי מפני הטענות שהועלו נגדם, מחייבים את גילוי תוכנם של הפרוטוקולים ויתר המסמכים שהיו בפני ועדת הבדיקה; זאת, אף בהנחה שעקב גילוי החומר, עשויה להתקיים פגיעה – שהיקפה לא התברר

לפנינו – בפרטיותם של העדים ובפעילותן של ועדות בדיקה וולנטריות פנים-אוניברסיטאיות.

בהקשר זה יוער כי לא עיינו במסמכים המבוקשים ולפיכך מסכימות אנו כי אין לשלול החלטית אפשרות של פגיעה בפרטיות של העדים כתוצאה מחשיפת החומר המבוקש. השופטת חיות ציינה כי: "...יש לכאורה בחשיפתו של המידע בהליך המתנהל בין העותרת למשיבים בבית הדין האזורי לעבודה משום פגיעה בפרטיותם של המתלוננים והעדים ככל שניתנה להם התחייבות לסודיות המגבילה את היקף חשיפתו של המידע..." אלא שלשיטתה עוצמתה של הפגיעה נמוכה יחסית ואינה שקולה כנגד זכותם של המשיבים להליך הוגן שתיפגע אם לא יחשפו הפרוטוקולים ויתר מהמסכים המבוקשים (פס' 21 עמ' 27 לפסק-דינה). אף השופטת נאור ציינה כי "כיוון שהעדויות אינן לפנינו, מוכנה אני להניח לצורך הדיון כי נפגעה הזכות לפרטיות ביחס לחלק מהתלונות או העדויות... גם בהנחה שיש פגיעה מסוימת בפרטיות, הרי כשמניחים על כפות המאזניים את הפגיעה במתלוננים מול הפגיעה במשיבים, יד המשיבים על העליונה" (פס' 4 לפסק-דינה; ההדגשה במקור- ד.ב.). כתמיכה בדברים אלה, ראוי להדגיש כי מאחר ובנסיבות העניין שלפנינו המשיבים אינם מתנגדים לקבלת החומר תוך השמטת שמות העדים ופרטים מזהים אחרים, ממילא טענות האוניברסיטה לפיהן מסירת החומר תפגע בפרטיות העדים וכתוצאה מכך יוצר "אפקט מצנן" בנוגע לפעולותיהן של ועדות בדיקה וולנטריות - מאבדות מעוצמתן. הנה כי כן, לשיטתי, גם בלא לעיין בחומר שהמשיבים מבקשים את גילוי, ניתן לומר כי עוצמת הפגיעה בזכות לפרטיות העדים נמוכה, ולו מן הטעם שקיימת הסכמה שלא לחשוף את שמות העדים ופרטים מזהים אחרים לגביהם. בהתחשב בכל אלה, אף אני סבורה כי אין בנסיבות המקרה כדי להצדיק את אי גילוי החומר המבוקש.

בהמשך לדברים האמורים ובלא להכריע בדבר, אעיר כי לדעתי, אין לשלול מראש אפשרות שבמקרים יוצאי-דופן, עשוי האינטרס הציבורי להצדיק הכרה בחיסיון הלכתי למניעת חשיפתם של מקורות שהעידו גם בפני ועדות בדיקה וולנטריות. כך למשל, בנוגע לוועדות שתפקידן לבחון נושאים שיש אינטרס ציבורי מובהק לקבל מידע בעניינם, כאשר אי חשיפת המידע היה תנאי למסירתו או כאשר גילוי המידע עלול לפגוע בהמשך קבלתו (ראו והשוו להסדר הקבוע בסעיף 9(ב)(7) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998). נסיבות יוצאות-דופן כאמור אינן מתקיימות במקרה שלפנינו. ועדת הבדיקה הוולנטרית שהוקמה על-ידי האוניברסיטה נועדה לבחון קשיים בהתנהלותו של החוג לתיאטרון בהיבט האקדמי והאדמיניסטרטיבי. אף שאין להמעיט בחשיבותן של ועדות מסוג זה לשיפור איכות ההוראה ולייעול ניהולן של מערכות התמך במוסדות

אקדמיים, אין לומר כי קיים אינטרס ציבורי חיוני הגובר על הכלל הרחב של גילוי שטעמיו נעוצים הן בטובת הכלל ובחתימה לחשיפת האמת ולעשיית צדק בהליך השיפוטי, והן באינטרס האישי של המשיבים להתגונן כראוי מפני הפגיעה בעיסוקם ובכבודם.

3. אשר להתחייבות החוזית לסודיות - דומה כי ההבדלים בין דעת השופטת חיות לדעתה של השופטת נאור בעניין זה אינם משמעותיים. הנחת הדיון הינה כי היה על ועדת הבדיקה לצפות אפשרות כי מסקנותיה ישמשו בסיס לנקיטת צעדים נגד המשיבים, ואף לניהול הליך משפטי בעניין. בהתחשב בכך, מסכימות שתי חברותיי כי לא היה בכוחה של ועדת הבדיקה להתחייב בפני העדים לסודיות מוחלטת של עדויותיהם, באופן ובהיקף העומדים בסתירה לדין החל בעניין גילוי מסמכים; כך המצב, בהעדר אינטרס ציבורי חיוני וכבד-משקל, שבכוחו להצדיק גזירת חיסיון מעצם קיומה של התחייבות חוזית לסודיות.

כפי שצוין בפסקה 21 לפסק-דינה של השופטת חיות, הנימוק המרכזי שהעלתה האוניברסיטה כנגד חשיפת החומר המבוקש, התבסס על החשש שמא המשיבים יתנכלו למי שהעיד נגדם. מבלי להביע כל עמדה בשאלה האם חשש זה מבוסס ומוצדק כשלעצמו, דומה כי המענה לו מבחינתה של האוניברסיטה, טמון באי חשיפת שמות ופרטים מזהים אחרים של העדים - להבדיל מחשיפת פרטי העדויות עצמן. לגישתי, בהעדר חיסיון מוכר בדין כמבואר לעיל, יכולה היתה ועדת הבדיקה להתחייב בפני העדים רק כי תעשה מאמץ שלא לחשוף את שמותיהם או כל פרט מזהה אחר בענינם - להבדיל מתוכן עדותם. ניתן לראות בכך מעין התחייבות להשתדלות שלא לחשוף את זהות העדים בנסיבות בהן יתקיים הליך משפטי, על-מנת לעודד שיתוף פעולה של מוסרי מידע עם הוועדה, בלא לסתור את הוראות הדין החלות על העניין (לעניין "חיוב להשתדלות" ראו והשוו: ע"א 444/94 אורות ייצוג אמנים נ' עטרי, פ"ד נא(5) 241, פס' 7 (1997)).

בנסיבות המקרה שלפנינו, המאמץ שלא לחשוף את זהות העדים שהופיעו בפני הוועדה נשא פרי, כיוון שכאמור, הושגה הסכמה - או, למצער, העדר התנגדות - מצד המשיבים לעיין בחומר המבוקש ללא גילוי שמותיהם של העדים ופרטים מזהים אחרים. לולא ההסכמה כאמור, יתכן שמשמעות ההתחייבות האמורה ל"השתדלות", עשויה היתה להיות העלאת טענה מצד האוניברסיטה במסגרת הליך גילוי המסמכים, ולפיה מן הראוי לברר תחילה האם חשיפת זהותם של העדים אמנם חיונית להגנת המשיבים, נוכח הפגיעה בפרטיות העדים שאינם צד להליך ושדבריהם בעניין חשיפת

החומר לא נשמעו (ראו והשוו בהקשר אחר: בע"מ 3542/04 סלס נ' סלס (טרם פורסם, 20.6.2005), פס' 14 להחלטתה של השופטת א' פרוקצ'יה, שם נדונה בקשה לגילוי חומר פרטי המצוי בידי צד שלישי שאינו בעל דין בהליך). בין כך ובין אחרת, היתה נותרת בידי האוניברסיטה האפשרות לשקול האם להימנע מחשיפת זהותם של העדים על-ידי מתן הסכמה לקבלת התביעה בפני בית-הדין לעבודה (ראו בעניין זה: פס' 6 לפסק-דינה של השופטת נאור).

הנה כי כן, שלא כעולה מפסיקתו של בית-הדין הארצי לעבודה, אני סבורה כי העדר חיסיון אין משמעותו כי ועדת הבדיקה לא היתה רשאית להבטיח דבר כלשהוא בעניין חשיפת העדויות שהובאו בפניה. עם זאת, מהות והיקף ההתחייבות בעניין זה צריכים להיגזר מהוראות הדין החלות על העניין. על-פני הדברים, דומה כי בנסיבות המקרה שלפנינו, ההתחייבות שנתנה ועדת הבדיקה לעדים לא הופרה בעיקרה, נוכח הקביעה לפיה החומר יימסר למשיבים ללא גילוי זהותם של העדים. עם זאת, הסוגיה הנוגעת למערכת היחסים החוזית שבין ועדת הבדיקה לבין העדים שהופיעו בפניה אינה עומדת לדיון לפנינו, ולפיכך אינני רואה להכריע בה.

אשר על כן, אני מצטרפת בהסכמה לפסק-דינה של השופטת חיות. אוסיף כי ככל שיתעוררו בין הצדדים מחלוקות בעלות אופי יישומי בנוגע להשמטה של שמות העדים ופרטים מזהים אחרים מן הפרוטוקולים שטרם נמסרו לעיון המשיבים - מקומן להתברר בפני בית-הדין האזורי לעבודה.

ה נ ש י א ה

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת א' חיות.

ניתן היום, ט' אייר, תשס"ח (14.5.2008).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ה נ ש י א ה